

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра оперативно-розшукової та поліцейської діяльності

Військове право

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних і самостійних робіт

для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D8 Право

Одеса
Фенікс
2026

УДК: 344(477)

*Рекомендовано навчально-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 1 від _ вересня 2026 р.)*

Автор:

Шершенькова Вікторія – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри оперативно-розшукової та поліцейської діяльності Національного університету «Одеська юридична академія» (ORCID ID: 0000-0002-3123-8578)

Рецензенти:

Оверченко Дмитро – начальник розвідки – начальник групи розвідки секції планування застосування штабу 11 бригади імені Михайла Грушевського Національної гвардії України, підполковник, доктор філософії в галузі права

Подобний Олександр – завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного університету, доктор юридичних наук, професор

Шершенькова В. Військове право : метод. вказівки до виконання практ. і самост. робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D8 Право [Електронне видання]; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2026. 120 с.

Методичні вказівки призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D8 Право з метою закріплення лекційного матеріалу та підготовки до практичних занять з дисципліни «Військове право». Містять питання до практичних занять та самостійної роботи, список запитань до екзамену та джерела для підготовки.

УДК: 344(477)

© В. Шершенькова, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Тема 1. Військове право у системі права України та його структура.....	5
Тема 2. Джерела військового права України.....	8
Тема 3. Військові правовідносини, правова культура військовослужбовців та цінність військового права України.....	10
Тема 4. Правові основи захисту державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності України.....	12
Тема 5. Проходження військової служби, мобілізація, бронювання працівників в умовах воєнного стану.....	14
Тема 6. Соціальний і правовий захист військовослужбовців.....	16
Тема 7. Військові правопорушення й засоби забезпечення законності у Збройних Силах України та інших військових формуваннях.....	18
Тема 8. Ведення військових та безпекових операцій.....	20
ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	22
ТЕСТИ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ.....	23
ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ.....	111
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	116

ВСТУП

Дисципліна «Військове право» вивчається здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D8 Право на першому курсі навчання.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування цілісного уявлення та надання поглиблених знань у сфері військової діяльності держави, а також визначення всіх правових аспектів порядку несення військової служби, виконання військового обов'язку, забезпечення військової дисципліни відповідно до нормативно-правових актів України.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння основних принципів, доктринальних засад, правових джерел, окремих понять, термінів, визначень, дефініцій, юридичних категорій та інститутів військового права;
- знання предмету, системи та напрями розвитку військового права;
- сформулювати у здобувачів вміння самостійно опрацьовувати наукову і спеціальну літературу (інші інформаційні джерела);
- вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, якими регламентуються відносини у військовій сфері;
- застосовувати набуті знання для подальшої практичної діяльності, формувати обґрунтовані правові висновки у сфері військового права.

ТЕМА 1. ВІЙСЬКОВЕ ПРАВО У СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ ТА ЙОГО СТРУКТУРА

Практичне заняття

1. Становлення військового права в Україні.
2. Поняття, ознаки та предмет військового права.
3. Принципи військового права.
4. Функції військового права.
5. Методи військового права.
6. Військове право України як система військового законодавства, наука і навчальна дисципліна.
7. Компоненти системи військового права України.
8. Підгалузі військового права.
9. Інститути та субінститути військового права.
10. Перспективи розвитку військового права України.

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Становлення військового права в Україні до 1991 року.
2. Розвиток військового права після незалежності України.
3. Становлення військового права в Європі.

Методичні вказівки

Починаючи вивчення теми 1, здобувачам слід дослідити сутність понять військового права, військового формування, збройної агресії, збройного конфлікту, тощо. Потім перейти до дослідження ознак військового права та окреслити предмет навчальної дисципліни «Військове право України». Так, це регульовані правовими нормами суспільні відносини, що виникають з організацією функціонування військових формувань, підготовки до захисту і здійснення захисту держави у разі збройної агресії або збройного конфлікту.

Визначити мету та систему військового права, а також його принципи (загальні, спеціальні), функції (загально-соціальні, спеціально-юридичні) та методи (імперативний, диспозитивний). Встановити місце військового права в системі права й правничої науки та в освітньому процесі та зв'язок військового права з іншими навчальними дисциплінами.

Окреслити загальний аналіз компонентам системи військового права України та визначити підгалузі та інститути військового права і надати їм характеристику, а саме:

право військової безпеки і оборони (оборони держави, мобілізації, мобілізаційної готовності; бойової підготовки та застосування військ (військово-оперативне право); бойового чергування, спеціальних і бойових служб);

право військової служби (підготовка до військової служби; взяття громадян України на війський облік призовників; комплектування військових формувань; проходження військової служби; військово-дисциплінарне право; проходження служби у військовому резерві; виконання військового обов'язку в запасі; військовий облік);

військово-адміністративне право (управління військовими формуваннями; гарнізонна служба; внутрішня служба військ; військова служба правопорядку; адміністративна відповідальність військовослужбовців);

військово-соціальне право (грошове, продовольче, речове, житлове, пенсійне, медичне та санаторне забезпечення військовослужбовців; соціальне страхування військовослужбовців);

військово-господарське право (військове господарство частин Збройних Сил України та інших військових формувань; правовий режим військового майна; господарська діяльність військових частин; землі оборони);

військово-кримінальне право (види військових кримінальних правопорушень; призначення покарання військовослужбовцям за військові кримінальні правопорушення; звільнення військовослужбовців від кримінального покарання);

міжнародне гуманітарне право (забороні засоби та методи ведення війни; захист цивільного населення, військовополонених, культурних цінностей; кримінальна відповідальність за воєнні злочини).

Надалі варто приділити увагу характеристиці субінститутам військового права, а саме: допризовна підготовка, підготовка призовників за видами військово-облікових спеціальностей, підготовка військовозов'язаних до вступу до вищих військово-навчальних закладів, підготовка за програмою офіцерів запасу, прийняття на військову службу шляхом укладення контракту, комплектування військових формувань під час мобілізації, військовослужбовці та відносини між ними, військові звання, військові посади, час і місце виконання військових обов'язків, строки військової служби, військова дисципліна та засоби її забезпечення, заохочення військовослужбовців, стягнення за дисциплінарні правопорушення, підготовка з військових спеціальностей у резерві, розряди та категорії військового запасу, виконання громадянами обов'язків щодо військового обліку, підстави призначення та здійснення грошового забезпечення, додаткові виплати та виплати за особливі умови проходження служби, організація продовольчого забезпечення військовослужбовців, організація і норми речового забезпечення військовослужбовців, речове забезпечення в особливих умовах, правила носіння військового одягу, організація житлового обліку військовослужбовців, забезпечення військовослужбовців службовим житлом, забезпечення військовослужбовців постійним житлом, організація медичної допомоги у військових формуваннях, санаторно-курортне лікування військовослужбовців, проведення медичних оглядів та військово-лікарських комісій, організація пенсійного забезпечення військовослужбовців, підстави, порядок призначення і виплати пенсій військовослужбовцям.

ТЕМА 2. ДЖЕРЕЛА ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Практичне заняття

1. Поняття та види джерел військового права України.
2. Нормативно-правові акти як джерела військового права.
3. Статути Збройних Сил України.
4. Військові накази як джерела військового права.
5. Реалізація військового права України.

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Статути Збройних Сил України.
2. Характеристика міжнародних договорів у військовій сфері.
3. Адаптація національного військового законодавства до правових стандартів країн-членів Організації Північноатлантичного договору.

Методичні вказівки

Вивчаючи тему 2, здобувачам варто приділити увагу характерним ознакам джерел права, як також притаманні джерелам військового права. Розглянути основні джерела військового права, до них належать: Конституція та закони України, укази та розпорядження Президента України; постанови Верховної Ради України; постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України; нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади (накази, директиви, розпорядження); накази, директиви, розпорядження командирів (начальників об'єднань, з'єднань військових частин та установ).

Охарактеризувати Статути Збройних Сил України: Статут внутрішньої служби Збройних Сил України; Дисциплінарний статут Збройних Сил України; Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України; Стройовий статут Збройних Сил України.

Серед джерел військового права України виділяють локальні нормативно-

правові акти, які приймаються у відповідності до Конституції України, законів України та нормативно-правових актів органів державної влади. Дія таких актів розповсюджується тільки на певну територію, вони можуть прийматися конкретно визначеними суб'єктами та розраховані на відповідних осіб військових частин, установ, формувань. До них відносяться: накази командира військової частини (начальника установи), директиви, рапорти, приписи, вказівки, письмові розпорядження, постанови, положення, настанови, поради, інструкції, правила, звіти, доповіді, протоколи, акти, службові листи.

Слід зазначити, що у сфері регулюванні військово-правових відносин нормативний договір застосовується у вигляді міжнародних угод, адміністративних договорів, що входять до системи джерел військового права України. Такі договори поширюються тільки на тих суб'єктів, які їх уклали, а також можуть поширюватися на інших суб'єктів, про які зазначено у договорі. Тому варто приділити увагу міжнародним угодам та адміністративним договорам.

Окреслити характерні ознаки реалізації приписів військового законодавства України як процесу і результату виступають, а також склад структурних компонентів та принципи процесу реалізації.

Дослідити ефективність процесу реалізації військового права (законодавства), превентивні правові засоби забезпечення процесу реалізації військового права (законодавства) України і перспективні пріоритети та напрями удосконалення процесу реалізації військового права (законодавства) України.

ТЕМА 3. ВІЙСЬКОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ, ПРАВОВА КУЛЬТУРА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЦІННІСТЬ ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Практичне заняття

1. Поняття, ознаки, види військових правовідносин.
2. Структура військових правовідносин.
3. Зміст військових правовідносин.
4. Цінність військового права.
5. Правосвідомість військовослужбовців: поняття та її особливості.
6. Деформація правосвідомості військовослужбовців.
7. Правова культура, її функції та правовий менталітет військовослужбовців.
8. Правове виховання військовослужбовців.

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Прояви та форми деформація правосвідомості військовослужбовців.
2. Функції правової культури військовослужбовців.
3. Види правового виховання військовослужбовців.

Методичні вказівки

Вивчаючи тему 3, слід детально дослідити питання щодо військових правовідносин. Так, військово-правові відносини поділяються на такі групи:

1) в залежності від сфери їх дії (у військовій безпеці, у військовій службі, у військовій адміністрації, у забезпеченні та соціальному захисті військовослужбовців, у військовому господарстві);

2) за функціями права (регулятивні, охоронні, захисні);

3) в залежності від об'єкта;

4) в залежності від суб'єктного складу (абсолютні та конкретні).

Структура військово-правових відносин не відрізняється від загальновизнаної у праві та включає суб'єкт, об'єкт, суб'єктивні права, юридичні обов'язки, а також

юридичний факт, який є підставою виникнення таких відносин.

Правосуб'єктність є передумовою для військових правовідносин. Вона містить певні ознаки, які проявляються у її складових елементах (правоздатності, дієздатності та деліктоздатності).

Охарактеризувати поняття цінності військового права (особистісна та соціальна), як раз саме ті права, які зберігаються і розвиваються завдяки військового права. До таких цінностей належать суверенітет та незалежність держави; безпека суспільства; Збройні Сили України та інші військові формування, а головне стан їхньої боєздатності; управління військ; мобілізація і мобілізаційна готовність; внутрішня та гарнізонна служби військ; життя, здоров'я військовослужбовців; безпека військової діяльності, дотримання принципів міжнародного гуманітарного права та інші.

Окреслити поняття військово-правові цінності, до них відносяться джерела військового права; військовий обов'язок; військова служба; військові звання і посади; військова дисципліна; військовий правопорядок; військово-правові відносини; права і законні інтереси військовослужбовців, членів їхніх сімей; гарантії правового статусу військовослужбовців; правовий режим військового майна та інші.

Визначити поняття та види правосвідомості військовослужбовців, форми деформацій правосвідомості (правовий нігілізм – це негативне ставлення до права та закону; правовий ідеалізм – це переоцінка ролі права та його можливостей; правовий інфантилізм – це недостатній рівень знань норм права, нерозуміння їх змісту та наслідків їх порушення; правова демагогія – це свідоме чи легковажне використання правових понять для здійснення впливу на свідомість людей з метою викривлення правової дійсності), поняття та функції правової культури військовослужбовців (інформаційно-правову, регулятивну, комунікативну, ціннісно-нормативну, правосоціалізаційну), поняття правового менталітету військовослужбовців, у чому суть правової соціалізації, а також питання пов'язані з правовим вихованням.

ТЕМА 4. ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ, КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ І ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ

Практичне заняття

1. Загальна характеристика органів, які забезпечують захист державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності України.
2. Повноваження Ради національної безпеки та оборони у забезпеченні національної безпеки України.
3. Повноваження Міністерства оборони України у забезпеченні національної безпеки і оборони України.
4. Повноваження Міністерства внутрішніх справ України у забезпеченні національної безпеки України (Національна поліція України, Національна гвардія України, Державна прикордонна служба України, Державна служба з надзвичайних ситуацій України, Державна міграційна служба України).
5. Повноваження Служби безпеки України у забезпеченні державної безпеки України.
6. Роль розвідувальних органів України у захисті національних інтересів України від зовнішніх загроз.
7. Повноваження Управління державної охорони України.
8. Правове забезпечення безпеки державного кордону України. Структура та повноваження Державної прикордонної служби України у забезпеченні національної безпеки України.
9. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України як складова сектору безпеки і оборони України.
10. Умови та порядок запровадження режиму надзвичайного стану та воєнного стану.
11. Особливості запровадження спеціальних та обмежувальних заходів в умовах надзвичайного та воєнного стану.
12. Організаційно-правове забезпечення функціонування сектору безпеки і оборони (стратегічне планування в галузі безпеки і оборони, комплексний огляд

сектору безпеки і оборони, оборонний огляд, огляд оборонно-промислового комплексу).

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Державна міграційна служба України.
2. Державна служба з надзвичайних ситуацій України.
3. Охорона державного кордону.

Методичні вказівки

У процесі розгляду даної теми, здобувачам слід визначити фундаментальні національні інтереси України (державний суверенітет і територіальна цілісність, демократичний конституційний лад, недопущення втручання у внутрішні справи України; сталий розвиток національної економіки, громадянського суспільства і держави для забезпечення зростання рівня та якості життя населення; інтеграція України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий простір, набуття членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору, розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами) та об'єктами національної безпеки (людина і громадянин - їх життя і гідність, конституційні права і свободи, безпечні умови життєдіяльності; демократичні цінності, добробут та умови для сталого розвитку суспільства; конституційний лад, суверенітет, територіальна цілісність та недоторканність держави).

Слід провести детальний аналіз повноважень органів державної влади, які забезпечують національну безпеку в Україні. Відповідно до законодавства України до них належать: Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки та оборони, сектор безпеки та оборони, Національний банк України, Конституційний суд України, суди загальної та спеціальної юрисдикції, громадські об'єднання та органи місцевого самоврядування.

ТЕМА 5. ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ, МОБІЛІЗАЦІЯ, БРОНЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Практичне заняття

1. Правові засади військового обов'язку і проходження військової служби.
2. Військовий облік громадян України.
3. Підготовка громадян до військової служби.
4. Направлення для проходження базової військової підготовки, призов і прийняття на військову службу.
5. Проходження військової служби.
6. Проходження служби у військовому резерві.
7. Виконання військового обов'язку в запасі.
8. Умови проходження альтернативної (невійськової) служби.
9. Звільнення з військової служби.
10. Повноваження центральних (Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України) і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.
11. Обов'язки юридичних та фізичних осіб у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.
12. Бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та в умовах воєнного стану.

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Військовий облік громадян України.
2. Жінки у Збройних силах України та інших військових формуваннях.
3. Відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації.

Методичні вказівки

Підготовку до практичного заняття 5, варто розпочати з вивчення поняття

військового обов'язку, які складові входять до цього поняття (підготовку громадян до військової служби; взяття громадян на військовий облік; прийняття в добровільному порядку (за контрактом) та призов (направлення) на військову службу; проходження військової служби; виконання військового обов'язку в запасі; проходження служби у військовому резерві; дотримання правил військового обліку), а також на які категорії поділяються громадяни України щодо військового обов'язку (допризовники; військовослужбовці; військовозобов'язані; резервісти).

Надалі детально розглянути види військової служби (військова служба за призовом під час мобілізації, на особливий період; військова служба за контрактом осіб рядового складу; військова служба за контрактом осіб сержантського і старшинського складу; військова служба (навчання) курсантів вищих військових навчальних закладів та закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки (далі - вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти), а також закладів фахової передвищої військової освіти; військова служба за контрактом осіб офіцерського складу; військова служба за призовом осіб офіцерського складу; військова служба за призовом осіб із числа резервістів в особливий період).

Охарактеризувати обов'язки громадян щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації, порядок отримання повістки про виклик до територіального центру комплектування та соціальної підтримки і яка саме інформація має бути зазначена (прізвище, ім'я та по батькові і дата народження громадянина, якому адресована повістка; найменування територіального центру комплектування та соціальної підтримки, що видав повістку; мета виклику до територіального центру комплектування та соціальної підтримки; місце, день і час явки за викликом; підпис (електронний цифровий підпис) посадової особи, яка видала (сформувала) повістку; реєстраційний номер повістки; роз'яснення про наслідки неявки і про обов'язок повідомити про причини неявки).

ТЕМА 6. СОЦІАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Практичне заняття

1. Правовий статус військовослужбовців.
2. Правові гарантії військовослужбовців.
3. Грошове забезпечення військовослужбовців.
4. Право на отримання одноразової грошової допомоги у разі смерті, інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів.
5. Виплати військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану.
6. Речове та продовольче забезпечення військовослужбовців.
7. Право на відпустку військовослужбовців.
8. Медичне обслуговування та санаторно-курортне лікування військовослужбовців.
9. Забезпечення військовослужбовців жилими приміщеннями.
10. Правовий статус учасників бойових дій.
11. Пільги учасникам бойових дій щодо сплати податків та зборів.
12. Соціально-правовий захист осіб з інвалідністю внаслідок війни.
13. Соціальні гарантії полонених та зниклих безвісти та загиблих військовослужбовців та членів їх сімей.
14. Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб.
15. Розгляд судової практики у справах захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей.

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Особисті немайнові права військовослужбовців.

2. Право військовослужбовців та членів їх сімей грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення.
3. Забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей.

Методичні вказівки

Варто розпочати підготовку до теми 6 з питання про поняття та зміст правового статусу військовослужбовців, як поділяються права і свободи військовослужбовців, які мають обов'язки військовослужбовці, а також правові гарантії реалізації прав, свобод та обов'язків військовослужбовців.

Грунтовно розглянути питання щодо грошового забезпечення військовослужбовців, яке включає: щомісячні основні види грошового забезпечення; щомісячні додаткові види грошового забезпечення; одноразові додаткові види грошового забезпечення (отримання одноразової грошової допомоги у разі смерті, інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів). Питання пов'язані із забезпечення військовослужбовців та інших категорій продовольством (здійснюється за нормами харчування військовослужбовців Збройних Сил України); речове забезпечення військовослужбовців; медичне обслуговування та санаторно-курортне лікування військовослужбовців; забезпечення жилими приміщеннями військовослужбовців; право на відпустку військовослужбовців.

Визначити правовий статус учасника бойових дій (такий статус військовослужбовець отримує під час проходження військової служби та виконання спеціальних бойових завдань із захисту Батьківщини), які пільги надаються учаснику бойових дій відповідно до законодавства.

Приділити увагу питанням права на пенсію військовослужбовців та членів їх сімей. Законодавством передбачені такі пенсії: за вислугу років та по інвалідності військовослужбовцям; пенсія у зв'язку з втратою годувальника. Визначити способи подачі документів про призначення пенсії військовослужбовцям та членам їх сімей та розміри пенсій залежно від їх виду.

ТЕМА 7. ВІЙСЬКОВІ ПРАВОПОРУШЕННЯ Й ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАННЯХ

Практичне заняття

1. Загальна характеристика військових проступків.
2. Військові адміністративні правопорушення.
3. Дисциплінарна відповідальність військовослужбовців.
4. Матеріальна відповідальність військовослужбовців.
5. Поняття та види військових кримінальних правопорушень.
6. Розгляд кримінальних проваджень щодо військовослужбовців.
7. Судова практика щодо призначення покарання за військові кримінальні правопорушення, вчинені в умовах воєнного стану.
8. Особливості виконання призначених військовослужбовцям покарань.
9. Запобігання окремим військовим кримінальним правопорушенням (насильницьким, корисливим, ухилення від військової служби, проти експлуатації озброєння, військової техніки, поводження зі зброєю).
10. Правові засади протидії корупції у військовій сфері.
11. Правові засади військової правоохоронної діяльності.
12. Правове забезпечення інформаційної безпеки у воєнній сфері.

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Військова служба правопорядку у Збройних силах України.
2. Запобігання військовим правопорушенням.
3. Правові засади протидії корупції у військовій сфері.

Методичні вказівки

Підготовку до теми 8 розпочинаємо з поняття (військове правопорушення - це протиправне, суспільно небезпечне або ж шкідливе, винне діяння суб'єкта військово-правових відносин, яке є підставою для застосування передбачених військовим правом заходів юридичної відповідальності) та видів військових правопорушень (проступки, злочини). Визначити характерні ознаки військових правопорушень, юридичний склад (суб'єкт; об'єкт; суб'єктивна сторона; об'єктивна сторона) та до якої відповідальності можуть бути притягнуті військовослужбовці (дисциплінарної, адміністративної, кримінальної, матеріальної, а також військовослужбовці на загальних підставах несуть цивільно-правову відповідальність за спричинення шкоди третім особам). Окремо розглянути порядок і строки притягнення військовослужбовців до дисциплінарної чи матеріальної відповідальності, чим урегульовано, хто проводить службове розслідування (у разі необхідності) і накладає стягнення, які стягнення накладаються. Хто складає протоколи про адміністративні правопорушення вчинені військовослужбовцями чи військовозобов'язаними, що необхідно в ньому зазначати. Які найчастіше вчиняються військові кримінальні правопорушення військовослужбовцями в мирний та воєнний час і які покарання призначаються.

Важливим питанням є запобігання військовим правопорушенням в Україні, оскільки воно є одним із ключових елементів забезпечення військової дисципліни і боєздатності Збройних Сил України та інших військових формувань. Основними цілями запобігання, виявлення правопорушень військовослужбовців є: обмеження дії негативних соціальних явищ та процесів, які є причинами та умовами вчинення правопорушень; виховання громадян у дусі неухильного додержання вимог законності, формування високого рівня правової культури; вплив на осіб, які належать до групи ризику щодо вчинення ними правопорушень. До основних напрямів запобігання військових правопорушень варто віднести: удосконалення законодавчого регулювання; інформаційна, виховна, соціальна і психологічна робота відповідних фахівців; контроль, нагляд за законністю та прийняття справедливих рішень відповідних органів (командирів (начальників), Військової служби правопорядку, спеціалізованої прокуратури у сфері оборони, рішення суддів).

ТЕМА 8. ВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ТА БЕЗПЕКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Практичне заняття

1. Загальні підстави та правила застосування сили .
2. Право збройних конфліктів.
3. Захист цивільного населення під час збройних конфліктів.
4. Операції з підтримання миру та безпеки.
5. Правове забезпечення процесу прийняття рішень під час планування та ведення воєнних дій відповідно до норм міжнародного гуманітарного права.
6. Відповідальність за порушення права збройних конфліктів.
7. Воєнні злочини.
8. Міжнародний кримінальний суд.

Самостійна робота

Підготувати презентацію чи реферат із запропонованих питань:

1. Принципи міжнародного гуманітарного права.
2. Розслідування воєнних злочинів в Україні.
3. Римський статут Міжнародного кримінального суду.

Методичні вказівки

Під час підготовки до теми 8, варто розглянути підстави застосування сили (принципи міжнародного права, військова необхідність), міжнародне гуманітарне право (засоби та методи ведення війни, Женевські конвенції, принципи та сфера застосування міжнародного гуманітарного права, міжнародний збройний конфлікт, збройний конфлікт не міжнародного характеру, неміжнародний (внутрішній) збройний конфлікт, сторони та учасники збройного конфлікту), захист цивільного населення під час збройних конфліктів, правила застосування сили, підтримання миру та безпеки, забезпечення процесу прийняття рішень під час планування та ведення операцій, міжнародна відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного

права, універсальна юрисдикція держав щодо міжнародних злочинів у міжнародному праві, юрисдикція України щодо міжнародних злочинів.

ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Робота по підготовці презентацій (з ілюстраціями) та рефератів складається з кількох етапів:

1. Вибір теми – здобувачу до кожного практичного заняття з «Військового права» пропонується перелік тем для самостійної роботи. Цей перелік не є вичерпним, здобувач може запропонувати свою тему.

2. Вивчення літератури – важливим етапом роботи є опрацювання літератури з обраної теми. Слід орієнтуватися на нові публікації – монографії, підручники, навчальні посібники, наукові та публіцистичні статті, тези доповідей з конференцій чи круглих столів, документи, першоджерела.

3. Складання змісту – вступ (обґрунтувати актуальність вибраної теми на сьогоднішній день), основна частина (логічне викладення матеріалу теми), висновки (має містити власні думки, роздуми щодо обраної теми) і список використаних джерел.

4. Підготовка роботи – робота має відповідати складеному змісту обраної теми, написана літературною мовою, здобувач відповідає за правильність викладених матеріалів та посилання на використані джерела.

5. Оформлення роботи – робота оформляється відповідно до встановленої форми: на аркуші А 4; поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – 20 мм; шрифт Times New Roman 14 пт; міжрядковий інтервал – 1,5; відступ червоного рядка – 1,25; вирівнювання тексту – за шириною; обсяг тексту – 10-15 сторінок; кожний структурний елемент змісту роботи починається з нової сторінки, назва структурного елемента розташовується по центру рядка і без крапки у кінці; посилання у тексті на джерела зазначають порядковим номером за переліком посилань зі списку використаних джерел.

6. Захист роботи – здобувач має захистити презентацію чи реферат на практичному занятті або під час індивідуальної співбесіди. Після захисту викладач аналізує роботу і виставляє оцінку.

ТЕСТИ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

Який орган очолює Раду національної безпеки і оборони України?

- А.
Голова Верховної Ради України
- Б.
Прем'єр-міністр України
- В.
Президент України
- Г.
Міністр оборони України

Основним завданням РНБО є:

- А.
Прийняття законів України
- Б.
Координація та контроль діяльності органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони
- В.
Призначення суддів
- Г.
Здійснення парламентського контролю

Хто вводить у дію рішення РНБО?

- А.
Президент України своїм указом
- Б.
Кабінет Міністрів України
- В.
Верховна Рада України
- Г.
Конституційний Суд України

Який нормативний акт визначає правовий статус РНБО?

- А.
Цивільний кодекс України
- Б.
Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України»
- В.
Закон України «Про Кабінет Міністрів України»
- Г.
Кримінальний кодекс України

До повноважень РНБО належить:

А.

Ухвалення Державного бюджету

Б.

Координація діяльності органів щодо боротьби з загрозами національній безпеці

В.

Винесення судових рішень

Г.

Реєстрація політичних партій

РНБО координує діяльність органів державної влади у сфері:

А.

Освіти

Б.

Охорони здоров'я

В.

Культури

Г.

Національної безпеки і оборони

Рішення РНБО набувають чинності після:

А.

Опублікування у медіа

Б.

Затвердження Верховною Радою

В.

Введення їх у дію указом Президента України

Г.

Підписання Прем'єр-міністром України

Хто входить до складу РНБО за посадою?

А.

Президент України, Прем'єр-міністр України, Міністр оборони України, Голова СБУ та інші визначені Конституцією і законом посадові особи

Б.

Народні депутати України

В.

Судді Конституційного Суду

Г.

Представники органів місцевого самоврядування

Однією з функцій РНБО є:

А.

Організація виборів Президента України

Б.

Аналіз та оцінка загроз національній безпеці

В.

Реєстрація громадських організацій

Г.

Контроль за діяльністю приватних підприємств

РНБО є:

А.

Законодавчим органом

Б.

Судовим органом

В.

Координаційним органом при Президентові України

Г.

Центральним органом виконавчої влади

Який центральний орган виконавчої влади забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері оборони?

А.

Міністерство внутрішніх справ України

Б.

Кабінет Міністрів України

В.

Служба безпеки України

Г.

Міністерство оборони України

Основним завданням Міністерства оборони України є:

А.

Організація діяльності органів місцевого самоврядування

Б.

Забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері оборони і військового будівництва

В.

Прийняття законів України

Г.

Контроль за діяльністю судів

Міністерство оборони України здійснює:

А.

Керівництво Збройними Силами України через встановлену систему військового управління

Б.

Судочинство у військових справах

В.

Реєстрацію політичних партій

Г.

Контроль за банківською діяльністю

До повноважень Міністерства оборони України належить:

А.

Реєстрація громадських організацій

Б.

Призначення суддів

В.

Проведення місцевих виборів

Г.

Організація оборонного планування держави

Міністерство оборони України відповідає за:

А.

Розвиток транспортної інфраструктури

Б.

Забезпечення обороноздатності держави у межах своїх повноважень

В.

Організацію роботи прокуратури

Г.

Контроль діяльності медіа

Який нормативно-правовий акт визначає основні повноваження Міністерства оборони України?

А.

Конституція України та Закон України «Про центральні органи виконавчої влади»

Б.

Закон України «Про Кабінет Міністрів України»

В.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Г.

Цивільний кодекс України

Міністерство оборони України бере участь у:

А.

Контролі діяльності органів місцевого самоврядування

Б.

Реєстрації суб'єктів господарювання

В.

Організації роботи Верховної Ради України

Г.

Плануванні застосування Збройних Сил України

Міністерство оборони України здійснює міжнародне співробітництво у сфері:

- А.
Освіти
- Б.
Культури
- В.
Оборони та військової безпеки
- Г.
Податкової політики

Одним із повноважень Міністерства оборони України є:

- А.
Організація мобілізаційної підготовки та оборонного планування
- Б.
Прийняття Конституції України
- В.
Винесення судових рішень
- Г.
Реєстрація актів цивільного стану

Міністерство оборони України є:

- А.
Законодавчим органом
- Б.
Центральним органом виконавчої влади
- В.
Судовим органом
- Г.
Органом місцевого самоврядування

Міністерство внутрішніх справ України є:

- А.
Законодавчим органом
- Б.
Центральним органом виконавчої влади
- В.
Судовим органом
- Г.
Органом місцевого самоврядування

Основним завданням Міністерства внутрішніх справ України є:

- А.
Здійснення судочинства
- Б.

Прийняття законів України

В.

Забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері охорони громадського порядку, безпеки та захисту прав громадян

Г.

Формування державного бюджету

До сфери управління МВС України належить:

А.

Національна поліція України

Б.

Верховний Суд

В.

Конституційний Суд України

Г.

Центральна виборча комісія

Одним із повноважень МВС України є:

А.

Реєстрація політичних партій

Б.

Прийняття Конституції України

В.

Призначення суддів

Г.

Забезпечення публічної безпеки і порядку

Міністерство внутрішніх справ України координує діяльність:

А.

Органів і підрозділів системи МВС України щодо захисту прав і свобод людини та громадської безпеки

Б.

Верховної Ради України

В.

Органів прокуратури

Г.

Конституційного Суду України

До системи МВС України входить:

А.

Національний банк України

Б.

Рахункова палата

В.

Державна прикордонна служба України

Г.

Верховна Рада України

Міністерство внутрішніх справ України бере участь у:

А.

Затвердженні державного бюджету

Б.

Прийнятті законів України

В.

Вирішенні цивільних спорів

Г.

Запобіганні та протидії злочинності

Одним із завдань МВС України є:

А.

Забезпечення безпеки дорожнього руху

Б.

Формування складу Конституційного Суду України

В.

Організація парламентських засідань

Г.

Реєстрація суб'єктів господарювання

Який нормативно-правовий акт визначає діяльність МВС України?

А.

Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затверджене Кабінетом Міністрів України

Б.

Цивільний кодекс України

В.

Кримінальний кодекс України

Г.

Бюджетний кодекс України

Міністерство внутрішніх справ України у сфері національної безпеки забезпечує:

А.

Контроль за діяльністю Верховної Ради України

Б.

Прийняття законів України

В.

Здійснення правосуддя

Г.

Захист громадського порядку, боротьбу зі злочинністю, охорону державного кордону та цивільний захист

Національна поліція України є:

А.

Центральним органом виконавчої влади, що служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності та підтримання публічної безпеки і порядку

Б.

Законодавчим органом

В.

Судовим органом

Г.

Органом місцевого самоврядування

Основним нормативно-правовим актом, що регулює діяльність Національної поліції України, є:

А.

Конституція України

Б.

Закон України «Про Національну поліцію»

В.

Закон України «Про прокуратуру»

Г.

Кримінальний кодекс України

Одним із основних завдань Національної поліції є:

А.

Формування Державного бюджету України

Б.

Прийняття законів України

В.

Забезпечення публічної безпеки і порядку

Г.

Реєстрація політичних партій

До повноважень Національної поліції належить:

А.

Здійснення парламентського контролю

Б.

Призначення суддів

В.

Виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень

Г.

Ухвалення міжнародних договорів

Національна поліція України забезпечує:

А.

Охорону прав і свобод людини та інтересів суспільства і держави

Б.

Організацію роботи Верховної Ради України

В.

Реєстрацію громадських організацій

Г.

Управління державним бюджетом

Одним із напрямів діяльності Національної поліції є:

А.

Протидія організованим злочинності та терористичним загрозам у межах компетенції

Б.

Формування зовнішньої політики держави

В.

Контроль діяльності судів

Г.

Організація роботи дипломатичних установ

Який підрозділ Національної поліції забезпечує безпеку дорожнього руху?

А.

Служба судової охорони

Б.

Патрульна поліція

В.

Державна міграційна служба

Г.

Національна гвардія України

У сфері національної безпеки Національна поліція взаємодіє з:

А.

Органами місцевого самоврядування

Б.

Верховною Радою України

В.

Конституційним Судом України

Г.

Службою безпеки України, Національною гвардією України, Державною прикордонною службою та іншими правоохоронними органами

Однією з функцій Національної поліції є:

А.

Здійснення конституційного контролю

Б.

Ухвалення законів України

В.

Запобігання адміністративним і кримінальним правопорушенням

Г.

Призначення міністрів

Роль Національної поліції у забезпеченні національної безпеки полягає у:

А.

Захисті прав і свобод людини, підтриманні публічної безпеки, боротьбі зі злочинністю та реагуванні на загрози безпеці держави в межах компетенції

Б.

Прийнятті Конституції України

В.

Формуванні складу Кабінету Міністрів України

Г.

Здійсненні судочинства

Національна гвардія України є:

А.

Центральним органом виконавчої влади

Б.

Військовим формуванням з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України

В.

Законодавчим органом

Г.

Судовим органом

Діяльність Національної гвардії України регулюється:

А.

Бюджетним кодексом України

Б.

Законом України «Про Кабінет Міністрів України»

В.

Цивільним кодексом України

Г.

Законом України «Про Національну гвардію України»

Основним призначенням Національної гвардії України є:

А.

Захист життя, прав і свобод громадян, суспільства та держави від злочинних і протиправних посягань, охорона громадського порядку та забезпечення державної безпеки

Б.

Прийняття законів України

В.

Здійснення правосуддя

Г.

Організація місцевого самоврядування

До повноважень Національної гвардії України належить:

А.

Реєстрація політичних партій

Б.

Призначення суддів

В.

Охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки

Г.

Формування державного бюджету

Національна гвардія України бере участь у:

А.

Реєстрації суб'єктів господарювання

Б.

Організації роботи Верховної Ради України

В.

Проведенні виборів

Г.

Захисті державного кордону України та територіальної цілісності держави у взаємодії з іншими військовими формуваннями

Одним із завдань Національної гвардії України є:

А.

Боротьба з тероризмом у межах повноважень, визначених законом

Б.

Ухвалення законів України

В.

Контроль діяльності судів

Г.

Формування податкової політики

Національна гвардія України може залучатися до:

А.

Реєстрації актів цивільного стану

Б.

Затвердження державного бюджету

В.

Охорони важливих державних об'єктів і спеціальних вантажів

Г.

Призначення дипломатичних представників

У забезпеченні національної безпеки Національна гвардія України взаємодіє з:

А.

Верховною Радою України

Б.

Збройними Силами України, Національною поліцією, Службою безпеки України, Державною прикордонною службою та іншими органами сектору безпеки і оборони

В.

Конституційним Судом України

Г.

Органами місцевого самоврядування

У разі введення правового режиму воєнного стану Національна гвардія України:

А.

Виконує консультативні функції

Б.

Передає всі повноваження Національній поліції

В.

Здійснює охорону громадського порядку

Г.

Виконує завдання з оборони держави та бере участь у відсічі збройної агресії відповідно до законодавства

Головна роль Національної гвардії України у забезпеченні національної безпеки полягає у:

А.

Захисті держави, суспільства і громадян, підтриманні громадської безпеки, охороні стратегічних об'єктів та участі в обороні України

Б.

Прийнятті законів України

В.

Здійсненні правосуддя

Г.

Організації роботи органів місцевого самоврядування

Державна прикордонна служба України є:

А.

Законодавчим органом

Б.

Правоохоронним органом спеціального призначення

В.

Судовим органом

Г.

Органом місцевого самоврядування

Основним нормативно-правовим актом, що визначає діяльність Державної прикордонної служби України, є:

А.

Закон України «Про прокуратуру»

Б.

Закон України «Про Національну поліцію»

В.

Закон України «Про Державну прикордонну службу України»

Г.

Кримінальний кодекс України

Основним завданням Державної прикордонної служби України є:

А.

Здійснення правосуддя

Б.

Прийняття законів України

В.

Формування державного бюджету

Г.

Охорона державного кордону України та захист її суверенітету

До повноважень Державної прикордонної служби України належить:

А.

Здійснення прикордонного контролю та пропуску осіб, транспортних засобів і вантажів через державний кордон

Б.

Призначення суддів

В.

Реєстрація політичних партій

Г.

Організація виборів

Державна прикордонна служба України бере участь у:

А.

Боротьбі з незаконною міграцією та транскордонною злочинністю

Б.

Формуванні законодавства України

В.

Управлінні державними фінансами

Г.

Контролі діяльності судів

Одним із завдань Державної прикордонної служби України є:

А.

Здійснення парламентського контролю

Б.

Протидія незаконному переміщенню зброї, наркотичних засобів та інших заборонених предметів через державний кордон

В.

Реєстрація суб'єктів господарювання

Г.

Формування податкової політики

У разі збройної агресії проти України Державна прикордонна служба України:

А.

Припиняє виконання своїх функцій

Б.

Бере участь у відсічі збройної агресії та обороні державного кордону у взаємодії зі Збройними Силами України та іншими військовими формуваннями

В.

Передає всі повноваження Національній поліції

Г.

Виконує лише консультативні функції

Державна прикордонна служба України взаємодіє з:

А.

Конституційним Судом України

Б.

Верховною Радою України

В.

Збройними Силами України, Службою безпеки України, Національною поліцією, Національною гвардією України та іншими органами сектору безпеки і оборони

Г.

Органами місцевого самоврядування

Одним із напрямів діяльності Державної прикордонної служби України є:

А.

Прийняття Конституції України

Б.

Організація судової системи

В.

Захист суверенних прав України у виключній (морській) економічній зоні та контрольованих прикордонних районах

Г.

Проведення місцевих виборів

Роль Державної прикордонної служби України у забезпеченні національної безпеки полягає у:

А.

Організації роботи органів місцевого самоврядування

Б.

Прийнятті законів України

В.

Здійсненні правосуддя

Г.

Захисті державного кордону, забезпеченні прикордонної безпеки, протидії незаконній міграції, контрабанді та іншим загрозам національній безпеці

Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) є:

А.

Судовим органом

Б.

Законодавчим органом

В.

Центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України

Г.

Органом місцевого самоврядування

Основним нормативно-правовим актом, що визначає діяльність ДСНС України, є:

А.

Кодекс цивільного захисту України

Б.

Закон України «Про Національну поліцію»

В.

Закон України «Про прокуратуру»

Г.

Цивільний кодекс України

Основним завданням ДСНС України є:

А.

Здійснення правосуддя

Б.

Прийняття законів України

В.

Формування державного бюджету

Г.

Реалізація державної політики у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та пожежної безпеки

До повноважень ДСНС України належить:

А.

Реєстрація політичних партій

Б.

Призначення суддів

В.

Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідація їх наслідків

Г.

Організація виборів

Одним із напрямів діяльності ДСНС України є:

А.

Організація роботи Верховної Ради України

Б.

Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт

В.

Контроль діяльності судів

Г.

Формування податкової політики

ДСНС України забезпечує:

А.

Організацію та здійснення заходів цивільного захисту населення і територій

Б.

Прийняття законів України

В.

Реєстрацію суб'єктів господарювання

Г.

Управління державним бюджетом

У разі виникнення надзвичайної ситуації ДСНС України:

А.

Припиняє виконання своїх функцій

Б.

Координує рятувальні роботи, евакуацію населення та ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації

В.

Передає всі повноваження Національній поліції України

Г.

Виконує лише консультативні функції

ДСНС України взаємодіє з:

А.

Органами місцевого самоврядування

Б.

Верховною Радою України

В.

Конституційним Судом України

Г.

Органами державної влади, місцевого самоврядування, Збройними Силами України, Національною поліцією, Національною гвардією України та іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони

Одним із повноважень ДСНС України є:

А.

Організація судової системи

Б.

Призначення міністрів

В.

Організація гасіння пожеж та здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної і техногенної безпеки

Г.

Формування складу Кабінету Міністрів України

Роль ДСНС України у забезпеченні національної безпеки полягає у:

А.

Захисті населення і територій від надзвичайних ситуацій, ліквідації їх наслідків, забезпеченні пожежної та техногенної безпеки і підвищенні стійкості держави до кризових ситуацій

Б.

Прийнятті законів України

В.

Здійсненні правосуддя

Г.

Організації роботи органів місцевого самоврядування

Державна міграційна служба України (ДМС) є:

А.

Центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб та документування населення

Б.

Законодавчим органом

В.

Судовим органом

Г.

Органом місцевого самоврядування

Діяльність Державної міграційної служби України спрямовується і координується:

А.

Верховною Радою України

Б.

Президентом України безпосередньо

В.

Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України

Г.

Радою національної безпеки і оборони України

Основним завданням Державної міграційної служби України є:

А.

Прийняття законів України

Б.

Реалізація державної політики у сфері міграції, громадянства, імміграції, еміграції та реєстрації фізичних осіб

В.

Здійснення правосуддя

Г.

Формування державного бюджету

До повноважень Державної міграційної служби України належить:

А.

Організація виборів

Б.

Призначення суддів

В.

Реєстрація політичних партій

Г.

Оформлення та видача паспорта громадянина України і паспорта громадянина України для виїзду за кордон

Державна міграційна служба України здійснює:

А.

Контроль діяльності судів

Б.

Контроль за дотриманням законодавства у сфері міграції, громадянства та реєстрації фізичних осіб

В.

Формування державного бюджету

Г.

Організацію роботи Верховної Ради України

Одним із напрямів діяльності ДМС України є:

А.

Організація судової системи

Б.

Прийняття законів України

В.

Протидія нелегальній (незаконній) міграції в межах визначених законом повноважень

Г.

Реєстрація суб'єктів господарювання

Державна міграційна служба України бере участь у:

А.

Реалізації державної політики щодо біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту

Б.

Формуванні Кабінету Міністрів України

В.

Призначенні прокурорів

Г.

Затвердженні державного бюджету

У сфері національної безпеки Державна міграційна служба України взаємодіє з:

А.

Лише органами місцевого самоврядування

Б.

Лише Верховною Радою України

В.

Лише Конституційним Судом України

Г.

Державною прикордонною службою України, Національною поліцією України, Службою безпеки України та іншими органами державної влади

Яке із зазначених завдань сприяє забезпеченню національної безпеки України?

А.

Прийняття законів України

Б.

Запобігання незаконній міграції та ідентифікація осіб

В.

Здійснення правосуддя

Г.

Формування державного бюджету

Роль Державної міграційної служби України у забезпеченні національної безпеки полягає у:

А.

Реалізації державної міграційної політики, контролі міграційних процесів, документуванні населення, протидії незаконній міграції та захисті національних інтересів у міграційній сфері

Б.

Прийнятті законів України

В.

Здійсненні правосуддя

Г.

Організації роботи органів місцевого самоврядування

Служба безпеки України (СБУ) є:

А.

Судовим органом

Б.

Центральним органом виконавчої влади

В.

Законодавчим органом

Г.

Спеціальним правоохоронним органом державного призначення, який забезпечує державну безпеку України

Основним нормативно-правовим актом, що визначає діяльність Служби безпеки України, є:

А.

Закон України «Про прокуратуру»

Б.

Закон України «Про Національну поліцію»

В.

Закон України «Про Службу безпеки України»

Г.

Кримінальний кодекс України

Основним завданням Служби безпеки України є:

А.

Здійснення правосуддя

Б.

Прийняття законів України

В.

Формування державного бюджету

Г.

Захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, державної безпеки та законних інтересів України від загроз

До повноважень Служби безпеки України належить:

А.

Контррозвідувальна діяльність

Б.

Реєстрація політичних партій

В.

Призначення суддів

Г.

Організація виборів

Служба безпеки України здійснює:

А.

Контроль діяльності судів

Б.

Боротьбу з тероризмом у межах визначених законом повноважень

В.

Організацію роботи Верховної Ради України

Г.

Управління державним бюджетом

Одним із повноважень Служби безпеки України є:

А.

Прийняття Конституції України

Б.

Виявлення, попередження, припинення та розслідування злочинів, віднесених законом до її компетенції

В.

Формування Кабінету Міністрів України

Г.

Реєстрація суб'єктів господарювання

Служба безпеки України бере участь у:

А.

Затвердженні державного бюджету

Б.

Організації судової системи

В.

Захисті державної таємниці та охороні інформації з обмеженим доступом

Г.

Проведенні місцевих виборів

У сфері забезпечення державної безпеки Служба безпеки України взаємодіє з:

А.

Органами місцевого самоврядування

Б.

Верховною Радою України

В.

Конституційним Судом України

Г.

Збройними Силами України, Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Національною гвардією України та іншими органами сектору безпеки і оборони

Одним із напрямів діяльності Служби безпеки України є:

А.

Протидія розвідувально-підривній діяльності іноземних спеціальних служб проти України

Б.

Прийняття законів України

В.

Здійснення правосуддя

Г.

Формування державного бюджету

Роль Служби безпеки України у забезпеченні державної безпеки полягає у:

А.

Здійсненні правосуддя

Б.

Прийнятті законів України

В.

Захисті державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, протидії тероризму, шпигунству, диверсійній діяльності та іншим загрозам державній безпеці України

Г.

Організації роботи органів місцевого самоврядування

Основним призначенням розвідувальних органів України є:

А.

Управління органами місцевого самоврядування

Б.

Прийняття законів України

В.

Здійснення судочинства

Г.

Здобування, аналіз та надання розвідувальної інформації для захисту національних інтересів України

До розвідувальних органів України належать:

А.

Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України

Б.

Служба зовнішньої розвідки України, розвідувальний орган Міністерства оборони України та розвідувальний орган Державної прикордонної служби України

В.

Національна поліція України та ДСНС України

Г.

Органи місцевого самоврядування

Головним завданням розвідувальних органів є:

А.

Виявлення та оцінка зовнішніх загроз національній безпеці України

Б.

Прийняття державного бюджету

В.

Реєстрація громадських організацій

Г.

Здійснення правосуддя

Розвідувальна діяльність спрямована на:

А.

Контроль за діяльністю підприємств

Б.

Забезпечення керівництва держави інформацією для прийняття рішень у сфері безпеки та оборони

В.

Організацію виборів

Г.

Призначення посадових осіб

Одним із напрямів діяльності розвідувальних органів України є:

А.

Управління фінансовою системою держави

Б.

Прийняття законів України

В.

Виявлення воєнних, політичних, економічних та інших загроз з боку іноземних держав

Г.

Здійснення державної реєстрації населення

Розвідувальні органи України забезпечують:

А.

Проведення освітньої політики

Б.

Організацію судових засідань

В.

Контроль за місцевими бюджетами

Г.

Інформаційне забезпечення органів державної влади у питаннях національної безпеки

Важливим напрямом розвідувальної діяльності є:

А.

Попередження можливих зовнішніх загроз та своєчасне інформування керівництва держави

Б.

Прийняття нормативних актів

В.

Управління приватними підприємствами

Г.

Проведення виборів

Розвідувальні органи України взаємодіють із:

А.

Органами місцевого самоврядування

Б.

Органами державної влади, сектором безпеки і оборони України та міжнародними партнерами у сфері безпеки

В.

Судовими органами

Г.

Громадськими організаціями

Одним із об'єктів розвідувальної діяльності є:

А.

Діяльність приватних підприємств без загроз безпеці

Б.

Внутрішній розподіл повноважень у місцевих радах

В.

Дії та наміри іноземних держав, організацій і осіб, що можуть становити загрозу Україні

Г.

Особисті справи громадян

Роль розвідувальних органів у захисті національних інтересів України полягає у:

А.

Організації роботи органів місцевого самоврядування

Б.

Прийнятті законів України

В.

Здійсненні правосуддя

Г.

Виявленні зовнішніх загроз, забезпеченні держави необхідною інформацією та сприянні прийняттю рішень для захисту суверенітету і територіальної цілісності України

Управління державної охорони України (УДО України) є:

А.

Законодавчим органом

Б.

Державним правоохоронним органом спеціального призначення, який забезпечує охорону визначених законом посадових осіб та об'єктів

В.
Судовим органом

Г.

Органом місцевого самоврядування

Основним нормативно-правовим актом, що визначає діяльність УДО України, є:

А.

Закон України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб»

Б.

Закон України «Про Національну поліцію»

В.

Закон України «Про прокуратуру»

Г.

Кримінальний кодекс України

Головним завданням Управління державної охорони України є:

А.

Формування державного бюджету

Б.

Прийняття законів України

В.

Здійснення правосуддя

Г.

Забезпечення державної охорони органів державної влади України та посадових осіб, визначених законом

До повноважень УДО України належить:

А.

Призначення суддів

Б.

Забезпечення особистої безпеки Президента України, вищих посадових осіб держави та охорона визначених об'єктів

В.

Реєстрація політичних партій

Г.

Проведення виборів

Управління державної охорони України здійснює:

А.

Управління державними фінансами

Б.

Контроль за діяльністю підприємств

В.

Охорону будівель та об'єктів органів державної влади, визначених законодавством

Г.

Організацію роботи Верховної Ради України

Одним із завдань УДО України є:

А.

Забезпечення безпеки посадових осіб під час виконання ними службових обов'язків та офіційних заходів

Б.

Прийняття законів України

В.

Здійснення податкового контролю

Г.

Формування зовнішньої політики держави

Управління державної охорони України має право:

А.

Приймати закони України

Б.

Застосовувати спеціальні заходи та засоби для виконання завдань охорони відповідно до законодавства

В.

Призначати міністрів

Г.

Виносити судові рішення

УДО України взаємодіє з:

А.

Судовими органами

Б.

Верховною Радою України

В.

Органами місцевого самоврядування

Г.

Службою безпеки України, Національною поліцією України, Збройними Силами України та іншими органами сектору безпеки і оборони

Одним із напрямів діяльності Управління державної охорони України є:

А.

Реєстрація громадянських об'єднань

Б.

Прийняття державного бюджету

В.

Забезпечення безпеки посадових осіб під час перебування на території України та за її межами у випадках, визначених законом

Г.

Проведення судових експертиз

Роль Управління державної охорони України у системі національної безпеки полягає у:

А.

Захисті життя і здоров'я посадових осіб держави, забезпеченні безпеки органів державної влади та важливих державних об'єктів

Б.

Прийнятті законів України

В.

Здійсненні правосуддя

Г.

Управлінні місцевими громадами

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України (Держспецзв'язку) є:

А.

Органом місцевого самоврядування

Б.

Законодавчим органом

В.

Судовим органом

Г.

Державним органом, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах спеціального зв'язку, захисту інформації та кібербезпеки

Держспецзв'язку України входить до:

А.

Судової системи України

Б.

Системи органів місцевого самоврядування

В.

Сектору безпеки і оборони України

Г.

Законодавчої влади

Основним завданням Держспецзв'язку України є:

А.

Прийняття законів України

Б.

Забезпечення функціонування державної системи спеціального зв'язку, захист інформації та кібербезпека

В.

Здійснення правосуддя

Г.

Управління державною фінансовою системою

До повноважень Держспецзв'язку України належить:

А.

Реєстрація політичних партій

Б.

Призначення суддів

В.

Організація виборів

Г.

Забезпечення захисту державних інформаційних ресурсів та інформаційно-комунікаційних систем від кіберзагроз

Одним із напрямів діяльності Держспецзв'язку України є:

А.

Забезпечення кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури

Б.

Формування державного бюджету

В.

Здійснення парламентського контролю

Г.

Організація роботи органів місцевого самоврядування

Держспецзв'язку України відповідає за:

А.

Здійснення судових рішень

Б.

Прийняття Конституції України

В.

Захист інформації, що становить державну таємницю, та забезпечення безпеки спеціальних інформаційних систем

Г.

Контроль діяльності підприємств

У сфері кібербезпеки Держспецзв'язку України здійснює:

А.

Призначення керівників органів влади

Б.

Запобігання, виявлення та реагування на кіберзагрози

В.

Формування зовнішньої політики держави

Г.

Проведення виборчих кампаній

Держспецзв'язку України взаємодіє з:

А.

Органами державної влади, Збройними Силами України, Службою безпеки України, Національною поліцією та іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони

Б.

Верховною Радою України

В.

Органами місцевого самоврядування

Г.

Судовими органами

Одним із важливих завдань Держспецзв'язку України є:

А.

Організація судової системи

Б.

Прийняття законів України

В.

Забезпечення урядового зв'язку та спеціального зв'язку державних органів

Г.

Управління державним бюджетом

Роль Держспецзв'язку України у забезпеченні національної безпеки полягає у:

А.

Організації роботи органів місцевого самоврядування

Б.

Здійсненні правосуддя

В.

Прийнятті законів України

Г.

Захисті інформаційного простору держави, забезпеченні кібербезпеки, стійкості спеціального зв'язку та захисті державних інформаційних ресурсів

Надзвичайний стан – це:

А.

Особливий правовий режим, який може тимчасово запроваджуватися в Україні або окремих її місцевостях у разі виникнення надзвичайних ситуацій чи загроз безпеці громадян і держави

Б.

Форма державного управління

В.

Вид покарання за злочини

Г.

Постійний правовий режим

Воєнний стан – це:

А.

Вид адміністративного покарання

Б.

Режим роботи військових підприємств

В.

Особливий правовий режим, що вводиться у разі збройної агресії чи загрози нападу на Україну

Г.

Форма місцевого самоврядування

Воєнний стан в Україні запроваджується:

А.

Наказом Міністерства оборони України

Б.

Рішенням Кабінету Міністрів України

В.

Рішенням органів місцевого самоврядування

Г.

Указом Президента України, який затверджується Верховною Радою України

Надзвичайний стан в Україні може бути введений у разі:

А.

Зміни складу уряду

Б.

Проведення виборів

В.

Виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій, спроб захоплення державної влади або масових порушень правопорядку

Г.

Прийняття нового закону

Рішення про введення надзвичайного стану приймає:

А.

Органи місцевого самоврядування

Б.

Міністр оборони України

В.

Голова Верховної Ради України одноосібно

Г.

Президент України з подальшим затвердженням Верховною Радою України

Під час дії воєнного стану можуть встановлюватися:

А.

Повна відмова від виконання законів України

Б.

Тимчасові обмеження конституційних прав і свобод людини та громадянина відповідно до закону

В.

Скасування державних органів

Г.

Припинення діяльності всіх підприємств

Строк дії надзвичайного стану в Україні:

А.

Визначається указом Президента України та не може перевищувати строки, встановлені законом

Б.

Є необмеженим

В.

Встановлюється лише місцевими органами влади

Г.

Не потребує визначення

Під час воєнного стану основним завданням держави є:

А.

Передача влади органам місцевого самоврядування

Б.

Проведення виключно економічних реформ

В.

Організація місцевих виборів

Г.

Забезпечення оборони України, захисту її незалежності, територіальної цілісності та безпеки населення

Хто здійснює загальне керівництво заходами в умовах воєнного стану?

А.

Приватні організації

Б.

Органи місцевого самоврядування

В.

Президент України як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України та органи державної влади відповідно до законодавства

Г.

Міжнародні організації

Метою запровадження надзвичайного та воєнного стану є:

А.

Обмеження діяльності держави

Б.

Захист безпеки громадян, суспільства і держави, усунення загроз та забезпечення нормального функціонування державних інституцій

В.

Скасування законодавства України

Г.

Припинення роботи органів влади

Спеціальні та обмежувальні заходи в умовах надзвичайного або воєнного стану запроваджуються з метою:

А.

Забезпечення безпеки громадян, захисту держави та усунення загроз

Б.

Обмеження діяльності всіх органів влади

В.

Припинення роботи підприємств без причин

Г.

Скасування законів України

Правовою основою запровадження обмежувальних заходів є:

А.

Конституція України та закони України про правові режими надзвичайного і воєнного стану

Б.

Рішення приватних організацій

В.

Рішення громадянських об'єднань

Г.

Міжнародні угоди без ратифікації

До обмежувальних заходів в умовах воєнного стану може належати:

А.

Припинення роботи всіх державних органів

Б.

Скасування Конституції України

В.

Встановлення особливого режиму в'їзду та виїзду, обмеження пересування громадян у визначених випадках

Г.

Заборона діяльності всіх підприємств

Під час дії надзвичайного стану можуть застосовуватися:

А.

Ліквідація органів влади

Б.

Лише економічні заходи

В.

Повне скасування прав громадян

Г.

Спеціальні заходи для нормалізації ситуації та захисту населення

Рішення про запровадження спеціальних заходів в умовах воєнного стану приймається:

А.

Будь-якими громадянами

Б.

Органами державної влади відповідно до повноважень, визначених законодавством

В.

Приватними підприємствами

Г.

Громадськими організаціями

Одним із можливих заходів під час воєнного стану є:

А.

Заборона виконання законів

Б.

Скасування державного кордону

В.

Припинення діяльності Збройних Сил України

Г.

Встановлення комендантської години та спеціального режиму світломаскування у визначених місцевостях

Обмеження прав і свобод людини під час надзвичайного або воєнного стану:

А.

Здійснюються без правових підстав

Б.

Є необмеженими

В.

Можливі лише у межах, передбачених Конституцією та законами України

Г.

Повністю заборонені за будь-яких умов

До спеціальних заходів у сфері безпеки може належати:

А.

Евакуація населення із небезпечних районів та проведення рятувальних заходів

Б.

Проведення виборів у будь-яких умовах

В.

Скасування органів державної влади

Г.

Відмова від виконання законів

Контроль за виконанням заходів в умовах особливих правових режимів здійснюють:

А.

Громадяни без спеціальних повноважень

Б.

Приватні організації

В.

Тільки іноземні держави

Г.

Відповідні органи державної влади та військове командування в межах визначених повноважень

Основним принципом застосування спеціальних та обмежувальних заходів є:

А.

Законність, обґрунтованість, тимчасовість та відповідність рівню загрози

Б.

Повне обмеження всіх прав громадян

В.

Відсутність контролю з боку держави

Г.

Застосування заходів без визначеної мети

З якого віку громадяни України чоловічої статі підлягають взяттю на військовий облік призовників?

А.

З 16 років (у рік досягнення 17 років)

Б.

З 21 року

В.

З 18 років

Г.

З 14 років

Який документ видається громадянину, який є військовозобов'язаним або резервістом?

А.

Посвідчення про приписку

Б.

Військовий квиток або тимчасове посвідчення

В.

Паспорт громадянина України

Г.

Трудова книжка

Протягом якого терміну військовозобов'язаний повинен повідомити ТЦК та СП про зміну місця проживання?

А.

Протягом 7 днів

Б.

Протягом 24 годин

В.

Протягом 3 днів

Г.

Протягом 1 місяця

Чи підлягають військовому обліку жінки в Україні?

А.

Всі жінки віком від 18 до 60 років

Б.

Тільки ті, що мають медичну або фармацевтичну освіту

В.

Тільки ті, хто має трьох і більше дітей

Г.

Ні, жодна категорія жінок не підлягає обліку

Який орган здійснює безпосереднє ведення військового обліку на території певної адміністративної одиниці?

А.

Місцева державна адміністрація

Б.

Міністерство внутрішніх справ

В.

Територіальний центр комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП)

Г.

Служба безпеки України

До якого віку громадяни України перебувають у запасі (на військовому обліку)?

А.

До 65 років

Б.

До 50 років

В.

До 60 років

Г.
До 45 років

Хто несе відповідальність за організацію військового обліку на підприємстві?

- А.
Голова профспілки
- Б.
Бухгалтер
- В.
Керівник підприємства
- Г.
Кожен працівник особисто

Яке право має роботодавець при прийнятті на роботу чоловіка?

- А.
Прийняти без жодних документів
- Б.
Вимагати пред'явлення військово-облікового документа
- В.
Самостійно поставити працівника на облік у ТЦК
- Г.
Звільнити працівника, якщо він не служив

Що означає категорія знятий з військового обліку?

- А.
Зарахування до резерву
- Б.
Тимчасова відпустка від служби
- В.
Повна непридатність до служби з виключенням з реєстрів
- Г.
Переїзд в інший район міста

Як часто військовозобов'язані повинні оновлювати свої персональні дані згідно з останніми змінами в законодавстві (у разі вимоги)?

- А.
Протягом 60 днів після набрання чинності законом про посилення мобілізації
- Б.
Тільки після отримання повістки
- В.
Раз на 10 років
- Г.
Щороку 1 січня

Яка головна мета вивчення навчального предмета «Захист України» у закладах

загальної середньої освіти?

А.

Підготовка до вступу виключно у вищі військові навчальні заклади

Б.

Ознайомлення з історією міжнародних конфліктів

В.

Формування в учнівської молоді життєво необхідних знань, умінь і навичок щодо захисту Вітчизни

Г.

Вивчення лише статутів Збройних Сил України

Що включає в себе допризовна підготовка юнаків?

А.

Вивчення військової справи у школах та інших навчальних закладах+

Б.

Участь у бойових діях

В.

Проходження строкової військової служби

Хто звільняється від проходження військової підготовки за програмою офіцерів запасу?

А.

Студенти, які мають високі бали з профільних предметів

Б.

Особи, які офіційно працюють під час навчання

В.

Особи, які за станом здоров'я визнані непридатними до військової служби

Г.

Студенти, які навчаються за державним замовленням

На якому етапі підготовки до служби проводиться професійно-психологічний відбір?

А.

Тільки після завершення служби

Б.

Лише за бажанням самого призовника

В.

Під час приписки до призовних дільниць та призову на службу

Г.

Раз на 10 років незалежно від статусу

Яка організація в Україні традиційно сприяє підготовці молоді до служби через спортивні та технічні секції?

А.

Товариство сприяння обороні України

- Б.
Федерація футболу
- В.
Спілка художників

Що є основною метою фізичної підготовки призовників?

- А.
Збільшення м'язової маси для естетичного вигляду
- Б.
Розвиток витривалості, сили та здатності переносити навантаження військової служби
- В.
Виключно навчання бойовим мистецтвам
- Г.
Досягнення олімпійських рекордів

До якого виду підготовки належить вивчення правил надання першої допомоги при пораненнях?

- А.
Вогнева підготовка
- Б.
Домедична підготовка
- В.
Стройова підготовка
- Г.
Статути Збройних Сил

Яку підготовку проходять громадяни, які вперше вступають на військову службу за контрактом?

- А.
Одразу відправляються до бойової частини без підготовки
- Б.
Тільки теоретичні лекції онлайн
- В.
Виключно спортивні змагання
- Г.
Базову загальновійськову підготовку (БЗВП) у навчальних центрах

Хто здійснює керівництво підготовкою молоді до військової служби на державному рівні?

- А.
Національний банк України
- Б.
Міністерство оборони України разом з Міністерством освіти і науки
- В.
Міжнародний олімпійський комітет

Г.

Приватні охоронні компанії

Що означає поняття військово-патріотичне виховання?

А.

Захоплення лише комп'ютерними іграми військової тематики

Б.

Формування готовності до захисту України та поваги до її героїв

В.

Вивчення іноземних мов для виїзду за кордон

Г.

Відмова від знання власної історії

Який документ визначає загальні права та обов'язки військовослужбовців, а також взаємовідносини між ними?

А.

Статути Збройних Сил України

Б.

Кримінальний кодекс України

В.

Кодекс законів про працю

Г.

Цивільний кодекс України

Який вид військової служби передбачає добровільний вступ до лав Збройних Сил на визначений термін?

А.

Служба у військовому резерві

Б.

Строкова військова служба

В.

Військова служба за контрактом

Г.

Служба за призовом під час мобілізації

Що є початком проходження військової служби для громадян, призваних під час мобілізації?

А.

День підписання заяви про згоду служити

Б.

День проходження медичної комісії

В.

День отримання повістки

Г.

День відправлення у військову частину з ТЦК та СП

Як називається переміщення військовослужбовця з однієї посади на іншу в межах однієї чи іншої військової частини?

А.

Звільнення

Б.

Відрядження

В.

Призначення

Г.

Ротація або переведення

Яке військове звання є найвищим у сержантському та старшинському складі Збройних Сил України?

А.

Головний майстер-сержант

Б.

Головний сержант

В.

Молодший лейтенант

Г.

Старшина

Військова присяга складається громадянином України...

А.

Тільки у разі початку бойових дій

Б.

При кожному підвищенні у званні

В.

Один раз за весь час проходження військової служби

Г.

Щороку під час перевірки знань

Який граничний вік перебування на військовій службі для більшості категорій військовослужбовців в особливий період?

А.

50 років

Б.

60 років

В.

45 років

Г.

70 років

На який термін зазвичай укладається перший контракт для осіб сержантського

складу?

А.

Довічно

Б.

На 1 рік

В.

На 10 років

Г.

Від 3 до 5 років

Яка з перелічених причин є законною підставою для звільнення з військової служби під час дії воєнного стану?

А.

Виїзд на відпочинок за кордон

Б.

Бажання змінити сферу діяльності

В.

Завершення терміну контракту (автоматично)

Г.

За станом здоров'я (на підставі висновку ВЛК про непридатність)

Хто є безпосереднім начальником для рядового солдата у відділенні?

А.

Командир відділення

Б.

Президент України

В.

Начальник Генерального штабу

Г.

Міністр оборони

Хто такі резервісти в контексті військової служби в Україні?

А.

Особи, які проходять службу у військовому резерві на добровільній основі або за призовом в особливий період+

Б.

Студенти, які ще не досягли призовного віку

В.

Тільки іноземні добровольці

Г.

Особи без громадянства

Який вид резерву призначений для доукомплектування бойових частин, у яких резервісти проходили службу раніше?

А.

Громадський резерв

Б.

Територіальний резерв

В.

Оперативний резерв першої черги (ОР-1)

Г.

Загальний резерв

Чи зберігається за резервістом місце роботи та середній заробіток під час проходження зборів?

А.

Лише у вихідні дні

Б.

Ні, збори проходять за власний рахунок

В.

Тільки якщо роботодавець дасть згоду

Г.

Так, законодавство гарантує збереження робочого місця та середнього заробітку

Як часто резервісти можуть залучатися до навчальних зборів у мирний час?

А.

Тільки один раз при підписанні контракту

Б.

Кожного місяця

В.

Кожного тижня по суботах

Г.

Згідно з планами підготовки, зазвичай раз на 1-3 роки

Хто має право підписати контракт на службу у військовому резерві?

А.

Лише пенсіонери Збройних Сил

Б.

Тільки особи, які ніколи не служили

В.

Громадяни України, які придатні за станом здоров'я та мають відповідну підготовку

Г.

Кожен бажаючий, незалежно від громадянства

Який орган здійснює облік резервістів?

А.

Територіальний центр комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП)

Б.

Відділ кадрів на роботі

В.

Місцевий відділ поліції

Г.

Сільська рада

У чому головна перевага служби за контрактом у резерві для громадянина?

А.

Звільнення від сплати будь-яких податків

Б.

Безкоштовний проїзд у таксі

В.

Можливість не виконувати накази

Г.

Можливість самостійно обирати військову частину та поєднувати службу з кар'єрою

Що відбувається з резервістом у разі оголошення мобілізації?

А.

Він має право виїхати за кордон

Б.

Він автоматично звільняється від служби

В.

Він продовжує ходити на роботу до окремого розпорядження

Г.

Він зобов'язаний з'явитися до своєї військової частини у визначені терміни

Яке грошове забезпечення отримують резервісти?

А.

Жодних виплат не передбачено

Б.

Виплати за час зборів, річну грошову винагороду та добові

В.

Повну зарплату генерала

Г.

Тільки гроші на проїзд

До якого віку можна перебувати у військовому резерві?

А.

До граничного віку перебування в запасі (зазвичай 60 років)

Б.

Без обмежень за віком

В.

До 40 років

Г.

До 25 років

З якою основною метою створюється запас Збройних Сил України?

А.

Для проведення парадів та урочистих заходів

Б.

Для заміни поліції у забезпеченні правопорядку в містах

В.

Для постійної роботи на оборонних підприємствах

Г.

Для доукомплектування ЗСУ та інших військових формувань на особливий період

На які дві категорії поділяється запас військовозобов'язаних?

А.

Активний та пасивний запас

Б.

Офіцерський та солдатський запас

В.

Перша та друга категорії

Г.

Добровільний та примусовий запас

Хто зараховується до запасу першої категорії?

А.

Особи, звільнені від призову за станом здоров'я

Б.

Громадяни, які ніколи не тримали зброю в руках

В.

Військовозобов'язані, які пройшли військову службу та здобули військово-облікову спеціальність

Г.

Тільки жінки з медичною освітою

Що таке військово-облікова спеціальність?

А.

Спеціальність, отримана під час служби або навчання, що визначає роль особи у війську

Б.

Цивільна професія, за якою працює людина

В.

Місце реєстрації військовозобов'язаного

Г.

Номер військового квитка

У якому віці громадяни, що перебувають у запасі, остаточно виключаються з військового обліку (за загальним правилом)?

А.

При досягненні 55 років

Б.

При досягненні 65 років

В.

При досягненні 45 років

Г.

При досягненні 60 років

Який обов'язок покладається на військовозобов'язаного в запасі щодо повідомлення ТЦК та СП про зміни?

А.

Нічого не повідомляти до отримання повістки

Б.

Повідомляти раз на рік під час новорічних свят

В.

Повідомляти протягом 7 днів про зміну місця проживання, сімейного стану, освіти чи місця роботи

Г.

Повідомляти лише у разі одруження

Яке право має держава щодо осіб у запасі в мирний час?

А.

Залучати до безкоштовних громадських робіт

Б.

Конфісковувати майно на потреби армії

В.

Призивати на навчальні (або перевірочні) збори

Г.

Забороняти будь-який виїзд з міста проживання

Що означає поділ запасу на розряди (перший і другий)?

А.

Поділ за рівнем фізичної підготовки

Б.

Поділ за рівнем доступу до державної таємниці

В.

Поділ залежно від віку військовозобов'язаних

Г.

Поділ за типом озброєння, яке використовує особа

Чи підлягають жінки в запасі призову на навчальні збори?

А.

Лише в онлайн-форматі

Б.

Так, на рівних засадах з чоловіками (якщо вони перебувають на обліку)

В.

Ні, за жодних обставин

Г.

Тільки за умови письмової згоди їхніх чоловіків

Яка відповідальність передбачена за ухилення від навчальних зборів військовозобов'язаних?

А.

Позбавлення громадянства

Б.

Тільки усне попередження

В.

Заборона користуватися інтернетом

Г.

Адміністративна або кримінальна відповідальність

Який основний принцип закріплений у законодавстві України щодо проходження військової служби жінками?

А.

Жінки мають рівні з чоловіками можливості щодо прийняття та проходження військової служби

Б.

Жінки можуть служити лише на допоміжних посадах (медицина, зв'язок)

В.

Жінки звільняються від виконання бойових завдань на передовій

Г.

Жінкам заборонено присвоювати вищі офіцерські звання

Яка категорія жінок в Україні зобов'язана стати на військовий облік згідно з чинним законом?

А.

Усі жінки віком від 18 до 60 років

Б.

Жінки, які працюють у державних органах влади

В.

Жінки, які мають медичну або фармацевтичну спеціальність

Г.

Жінки, які мають трьох і більше дітей

На яких засадах жінки, які не мають медичної освіти, можуть проходити військову службу?

А.

За рішенням трудового колективу

Б.

Тільки у складі добровольчих формувань територіальних громад

В.

Тільки на добровільних засадах (за контрактом)

Г.

Виключно за призовом під час мобілізації

Чи мають жінки-військовослужбовиці право на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами?

А.

Ні, під час дії воєнного стану такі відпустки скасовані

Б.

Лише за умови звільнення з лав ЗСУ

В.

Тільки якщо вони служать у тилу частин

Г.

Так, на загальних підставах, передбачених законодавством

Який граничний вік перебування на військовій службі для жінок в Україні?

А.

Такий самий, як і для чоловіків (до 60 років для рядового та офіцерського складу)

Б.

До виходу на пенсію за вислугою років (25 років служби)

В.

До 50 років

Г.

45 років для всіх категорій

Чи можуть жінки в Україні навчатися у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ)?

А.

Так, жінки мають рівне право на вступ та навчання у ВВНЗ за всіма спеціальностями+

Б.

Лише за умови попереднього досвіду служби

В.

Тільки на гуманітарних факультетах

Г.

Ні, офіцерська освіта доступна лише чоловікам

Яка норма закону регулює питання звільнення жінок-військовослужбовиць під час воєнного стану за сімейними обставинами?

А.

Жінки мають право на звільнення, якщо мають дитину віком до 18 років (у певних випадках)

Б.

Звільнення можливе лише при досягненні 55 років

В.

Тільки за умови сплати штрафу

Г.

Жінки не можуть звільнитися до кінця війни

Хто несе відповідальність за створення належних умов для служби жінок у підрозділі?

А.

Громадські організації

Б.

Відповідні командири (начальники)

В.

Самі жінки-військовослужбовиці

Г.

Місцеві органи самоврядування

Чи мають жінки право на проходження служби у військовому резерві?

А.

Так, на тих самих засадах, що й чоловіки

Б.

Тільки якщо вони мають бойовий досвід

В.

Лише в територіальній обороні

Г.

Ні, резерв формується виключно з чоловіків

Що означає право жінки на рівне грошове забезпечення у Збройних Силах?

А.

Отримання заробітної плати лише під час бойових дій

Б.

Звільнення від сплати військового збору

В.

Отримання доплат за жіночу стать

Г.

Отримання однакової платні з чоловіками за аналогічну посаду, звання та умови служби

Що таке мобілізаційна підготовка згідно із законодавством України?

А.

Терміновий призов громадян після початку збройної агресії

Б.

Тільки проведення військових навчань на полігонах

В.

Процес закупівлі зброї за кордоном

Г.

Комплекс заходів, що здійснюються у мирний час для підготовки держави до відсічі збройної агресії

Який орган в Україні приймає рішення про введення загальної або часткової мобілізації?

А.

Міністерство оборони України

Б.

Президент України

В.

Генеральний штаб ЗСУ

Г.

Кабінет Міністрів України

У чому полягає різниця між загальною та частковою мобілізацією?

А.

У кількості зброї, що видається солдатам

Б.

Загальна стосується лише чоловіків, а часткова – і жінок

В.

Різниці не існує, це однакові терміни

Г.

Загальна проводиться по всій країні, а часткова – в окремих місцевостях або для певних частин

Який обов'язок покладається на громадян у зв'язку з мобілізацією?

А.

Самостійно купити бронежилет і зброю

Б.

Змінити професію на військову без наказу

В.

З'явитися за викликом до ТЦК та СП для взяття на облік або визначення призначення

Г.

Обов'язково виїхати з зони бойових дій

Що таке бронювання військовозобов'язаних під час мобілізації?

А.

Тимчасова відстрочка від призову для працівників критично важливих підприємств

Б.

Видача додаткових засобів захисту (броні)

В.

Обов'язкова відправка працівників на будівництво оборонних споруд

Г.

Заборона працівникам звільнятися з роботи

З якого моменту починається особливий період в Україні?

А.

Кожного року з 1 січня

Б.

Після завершення всіх бойових дій

В.

З моменту оголошення мобілізації або введення воєнного стану

Г.

Тільки після офіційного оголошення війни іншою державою

Чи мають право органи влади під час мобілізації використовувати майно підприємств і громадян?

А.

Тільки якщо власник майна є іноземцем

Б.

Так, через військово-транспортний обов'язок або примусове відчуження з подальшою компенсацією

В.

Тільки за умови повної оплати вартості майна готівкою на місці

Г.

Ні, приватна власність недоторканна за будь-яких умов

Яка відповідальність передбачена за ухилення від призову за мобілізацією?

А.

Відсторонення від користування громадським транспортом

Б.

Тільки невеликий штраф

В.

Кримінальна відповідальність

Г.

Публічне засудження в соціальних мережах

Що означає демобілізація?

А.

Переведення Збройних Сил та національної економіки на режим мирного часу

Б.

Відмова від використання зброї на фронті

В.

Процес закупівлі нової військової форми

Г.

Тимчасова відпустка для солдатів

Хто звільняється від призову під час мобілізації за законом?

А.

Особи, визнані непридатними за станом здоров'я, та ті, що мають визначені законом сімейні обставини

Б.

Усі громадяни, які працюють у приватних компаніях

В.

Особи, які просто не бажають служити

Г.

Тільки особи, які мають дуже високу зарплату

Яка основна відмінність між відстрочкою та звільненням від військової служби?

А.

Це однакові поняття, що використовуються як синоніми

Б.

Відстрочка діє лише у мирний час, а звільнення – у воєнний

В.

Відстрочка надається тимчасово на певний період, а звільнення – це повне припинення служби або обов'язку

Г.

Відстрочку отримують лише офіцери, а звільнення – рядові

Чи мають право на відстрочку здобувачі вищої освіти, які навчаються за денною формою?

А.

Так, якщо вони здобувають рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий у послідовності

Б.

Ні, студенти підлягають мобілізації на загальних підставах

В.

Так, навіть якщо це друга або третя вища освіта того ж рівня

Г.

Тільки студенти медичних університетів

Яка кількість дітей у сім'ї дає право на відстрочку від мобілізації батькові?

А.

Три і більше дітей віком до 18 років

Б.

Дві дитини

В.

Одна дитина

Г.

Тільки якщо діти повнолітні

Чи надається відстрочка особам, які доглядають за батьками з інвалідністю I або II групи?

А.

Ні, догляд не є підставою для відстрочки

Б.

Так, але за умови, що немає інших осіб, які зобов'язані здійснювати такий догляд за

законом

В.

Тільки якщо батьки живуть в іншій області

Г.

Так, автоматично при наявності довідки про інвалідність батьків

На який термін зазвичай надається відстрочка за станом здоров'я (тимчасова непридатність)?

А.

Назавжди

Б.

Від 6 до 12 місяців з наступним переглядом ВЛК

В.

До завершення воєнного стану

Г.

Тільки на 1 місяць

Хто з наукових та науково-педагогічних працівників має право на відстрочку?

А.

Працівники з во та коледжів, які працюють не менш як на 0,75 ставки за основним місцем роботи

Б.

Тільки ті, хто має вчене звання професора

В.

Лише ті, хто викладає військові дисципліни

Г.

Усі працівники шкіл, включаючи технічний персонал

Чи надається відстрочка заброньованим працівникам?

А.

Лише працівникам приватних банків

Б.

Так, на період дії бронювання

В.

Так, але тільки після проходження 3-х місяців служби

Г.

Ні, бронювання лише гарантує збереження зарплати

Який документ підтверджує право на відстрочку через догляд за дитиною з інвалідністю?

А.

Свідоцтво про народження та довідка про інвалідність дитини

Б.

Закордонний паспорт дитини

В.

Довідка з місця роботи матері

Г.

Лише усна заява батька

Куди громадянин повинен звернутися для оформлення відстрочки?

А.

До найближчого відділення поліції

Б.

У сільську чи міську раду безпосередньо

В.

До Територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП) за місцем обліку

Г.

У Міністерство охорони здоров'я

Чи має право на відстрочку чоловік, чия дружина має інвалідність III групи?

А.

Ні, III група ніколи не дає права на відстрочку

Б.

Лише якщо в родині немає автомобіля

В.

Тільки якщо інвалідність дружини встановлена через певні захворювання (наприклад, онкологічне захворювання) або за наявності інших умов

Г.

Так, у всіх випадках без винятку

Яка головна мета бронювання військовозобов'язаних в умовах воєнного стану?

А.

Забезпечення функціонування органів влади та підприємств, критично важливих для економіки та життєдіяльності

Б.

Надання можливості працівникам вільно виїжджати на відпочинок за кордон

В.

Звільнення всіх працівників від сплати військового збору

Г.

Автоматичне отримання статусу ветерана праці

Який орган зазвичай приймає остаточне рішення про бронювання військовозобов'язаних за списками?

А.

Національна поліція

Б.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

В.

Директор підприємства особисто

Г.

Районна державна адміністрація

На який максимальний термін може бути надана відстрочка у зв'язку з бронюванням для працівників критично важливих підприємств?

А.

На 1 місяць

Б.

На 5 років без права перегляду

В.

До кінця життя працівника

Г.

На 6 або 12 місяців (залежно від категорії підприємства)

Який відсоток від загальної кількості військовозобов'язаних працівників зазвичай дозволено бронювати на підприємствах?

А.

Тільки 10% персоналу

Б.

100% всіх працівників

В.

До 50% кількості військовозобов'язаних на дату подання списку

Г.

Будь-яку кількість без обмежень

Чи підлягають бронюванню військовозобов'язані, які мають дефіцитні для ЗСУ військово-облікові спеціальності?

А.

Тільки якщо вони працюють у школах

Б.

Лише за умови особистої згоди командира частини

В.

Як правило, вони не підлягають бронюванню (крім певних винятків)

Г.

Так, військово-облікова спеціальність не має значення для процедури бронювання

Що є підставою для анулювання наданої відстрочки (бронювання)?

А.

Звільнення військовозобов'язаного з підприємства, що здійснило бронювання

Б.

Завершення робочого дня

В.

Отримання працівником водійського посвідчення

Г.

Переведення на іншу посаду в межах того ж підприємства

Який документ підтверджує факт бронювання військовозобов'язаного для пред'явлення представникам ТЦК?

А.

Трудова книжка працівника

Б.

Фотографія заяви про бронювання в телефоні

В.

Витяг з наказу Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства, завірений печаткою підприємства

Г.

Усна довідка від начальника відділу кадрів

Яка умова є обов'язковою для підприємства, щоб воно могло бронювати працівників?

А.

Виплата зарплати виключно в іноземній валюті

Б.

Відсутність заборгованості зі сплати податків та відповідність критеріям критичної важливості

В.

Наявність офісу в центрі міста

Г.

Кількість працівників понад 1000 осіб

Чи потрібно заброньованій особі проходити військово-лікарську комісію (ВЛК)?

А.

Тільки перед звільненням з роботи

Б.

Тільки якщо працівник сам цього забажає

В.

Ні, бронювання скасовує необхідність медичного огляду

Г.

Так, для підтримання актуальності військово-облікових даних особа може бути направлена на ВЛК

Як бронювання впливає на можливість залучення працівника до робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій?

А.

Заброньованих першими відправляють на такі роботи

Б.

Бронювання автоматично робить людину рятувальником ДСНС

В.

Військовозобов'язані, які заброньовані, не підлягають призову на військову службу під час мобілізації

Г.

Бронювання повністю звільняє від будь-яких робіт

З яких двох основних частин складається грошове забезпечення військовослужбовця?

А.

Ставка та відсотки за ризик

Б.

Посадовий оклад та бойові виплати

В.

Основні та щомісячні додаткові види

Г.

Заробітна плата та соціальна допомога

Який показник є визначальним для розрахунку розміру окладів за посадою та військовим званням?

А.

Рівень інфляції за минулий рік

Б.

Мінімальна заробітна плата

В.

Курс іноземної валюти

Г.

Прожитковий мінімум для працездатних осіб

Чи обкладається грошове забезпечення військовослужбовців військовим збором під час дії воєнного стану?

А.

Так, у розмірі 1.5%

Б.

Тільки офіцерський склад

В.

Ні, вони звільнені від сплати військового збору

Г.

Так, але лише з премій

Яка додаткова винагорода (у розрахунку на місяць) передбачена для тих, хто безпосередньо бере участь у бойових діях на лінії зіткнення?

А.

До 150 000 гривень

Б.

До 50 000 гривень

В.

До 100 000 гривень

Г.

До 30 000 гривень

Що таке надбавка за вислугу років?

А.

Надбавка за науковий ступінь

Б.

Компенсація за неотримане речове майно

В.

Відсоткова надбавка до окладів залежно від стажу служби

Г.

Одноразова виплата при звільненні

Яка допомога виплачується військовослужбовцю один раз на рік для оздоровлення?

А.

Грошова допомога для оздоровлення (оздоровчі)

Б.

Матеріальна допомога на житло

В.

Підйомна допомога

Г.

Допомога на дитину

У якому разі виплачується підйомна допомога?

А.

При переїзді на нове місце служби в інший населений пункт

Б.

При кожному виході на бойове завдання

В.

При отриманні поранення

Г.

При вступі до військового вищого навчального закладу

Чи зберігається грошове забезпечення за військовослужбовцями, які потрапили в полон?

А.

Лише за умови наявності офіцерського звання

Б.

Так, виплачується сім'ям військовослужбовців

В.

Так, але лише 50% від окладу

Г.

Ні, виплати припиняються негайно

Що таке матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань?

А.

Оплата комунальних послуг

Б.

Виплата на купівлю автомобіля

В.

Кредит на будівництво

Г.

Щорічна виплата у розмірі, що не перевищує місячне забезпечення

Хто має першочергове право на отримання одноразової грошової допомоги у разі загибелі військовослужбовця під час виконання обов'язків військової служби?

А.

Тільки повнолітні діти загиблого

Б.

Брати та сестри загиблого незалежно від віку

В.

Військова частина, де проходив службу загиблий

Г.

Члени сім'ї, батьки та утриманці загиблого

Яка основна умова виплати одноразової грошової допомоги у розмірі 15 млн. грн сім'ям загиблих військовослужбовців під час дії воєнного стану?

А.

Тільки якщо військовий мав офіцерське звання

Б.

Відсутність у родини власного нерухомого майна

В.

Загибель під час захисту Батьківщини або виконання обов'язків служби

Г.

Наявність у військового стажу служби понад 20 років

У який термін з дня виникнення права на допомогу можна звернутися за її призначенням?

А.

Протягом 3 років

Б.

Протягом 10 років

В.

Термін необмежений

Г.

Протягом 6 місяців

Який орган приймає рішення про призначення одноразової грошової допомоги військовослужбовцям ЗСУ?

А.

Командир роти

Б.

Місцева державна адміністрація

В.

Пенсійний фонд України

Г.

Комісія Міністерства оборони України

Чи призначається допомога, якщо каліцтво сталося внаслідок вчинення військовослужбовцем кримінального правопорушення?

А.

Ні, допомога у такому разі не виплачується

Б.

Так, якщо це було перше правопорушення

В.

Так, але у розмірі 50%

Г.

Тільки за рішенням суду про помилування

Що є підставою для виплати допомоги у разі часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності?

А.

Довідка від сімейного лікаря

Б.

Усна заява командира

В.

Висновок медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) або експертної коанди з оцінювання повсякденного функціонування особи (ЕКОПФО)

Г.

Наказ про надання відпустки за станом здоров'я

Як розраховується сума одноразової грошової допомоги у разі встановлення інвалідності (крім випадків бойових дій)?

А.

Залежно від середньої зарплати в регіоні

Б.

Залежно від групи інвалідності та прожиткового мінімуму

В.

Залежно від кількості дітей у військового

Г.

Як фіксована сума 100 000 грн для всіх

У якому випадку одноразової грошової допомоги може бути виплачена повторно?

А.

Ніколи, допомога виплачується суворо один раз у житті

Б.

Якщо при повторному огляді встановлено вищу групу інвалідності

В.

При кожному новому пораненні, навіть якщо група не змінилася

Г.

Щороку для профілактики захворювань

Чи мають право на одноразової грошової допомоги резервісти, які не були призвані на службу, але отримали травму під час зборів?

А.

Так, під час проходження зборів вони прирівнюються до військовослужбовців у праві на одноразової грошової допомоги

Б.

Лише у разі оголошення стану війни

В.

Ні, вони мають право лише на безкоштовне лікування

Г.

Тільки якщо збори тривали понад 30 днів

Яка з перелічених причин НЕ є підставою для відмови у виплаті одноразової грошової допомоги?

А.

Навмисне заподіяння собі тілесного ушкодження

Б.

Отримання поранення під час перебування у відпустці

В.

Подання завідомо неправдивих відомостей

Г.

Перебування у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння

Який нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України є основним для регулювання додаткових винагород на період воєнного стану?

А.

Постанова №168 Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану

Б.

Постанова №704 Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб

В.

Указ Президента про мобілізацію

Г.

Закон про бюджет на поточний рік

Яка додаткова винагорода (пропорційно часу виконання завдань) передбачена для осіб, що виконують бойові завдання у складі органу управління військової частини (штабу)?

А.

70 000 гривень

Б.

50 000 гривень

В.

100 000 гривень

Г.

30 000 гривень

Хто з перелічених осіб має право на отримання грошової допомоги у разі загибелі військовослужбовця?

А.

Тільки офіційний спадкоємець за заповітом

Б.

Батьки, дружина/чоловік та діти

В.

Друзі та бойові побратими

Г.

Далекі родичі (двоюродні брати/сестри)

Що відбувається з виплатою додаткової винагороди у разі потрапляння військовослужбовця у полон?

А.

Виплата зберігається і виплачується членам сім'ї

Б.

Виплачується лише посадовий оклад

В.

Виплата припиняється до моменту звільнення

Г.

Нараховується як борг, який видадуть після обміну

Яка сума одноразової допомоги передбачена сім'ї поліцейського у разі його загибелі під час виконання службових обов'язків, пов'язаних із захистом Батьківщини?

А.

15 мільйонів гривень

Б.

1 мільйон гривень

В.

5 мільйонів гривень

Г.

750 прожиткових мінімумів

У разі лікування після тяжкого поранення, чи зберігається за військовослужбовцем виплата додаткової винагороди у 100 000 грн?

А.

Ні, виплачується лише оклад

Б.

Тільки якщо лікування проходить за кордоном

В.

Так, на весь час перебування на стаціонарному лікуванні

Г.

Так, але не довше 14 днів

Яким чином виплачується одноразова грошова допомога у розмірі 15 млн грн сім'ям загиблих?

А.

Частинами: спочатку 1/5, решта — щомісяця протягом 40 місяців

Б.

Всю суму одразу одним платежем

В.

Готівкою через касу військової частини

Г.

У вигляді державних облігацій

Хто приймає рішення про виплату додаткової винагороди конкретному військовослужбовцю?

А.

Голова територіальної громади

Б.

Виключно за рішенням суду

В.

Міністр фінансів

Г.

Командир військової частини своїм наказом

У разі зникнення військовослужбовця безвісти, коли його сім'я отримує право на грошове забезпечення?

А.

Через один рік після зникнення

Б.

Сім'я зниклих безвісти не має права на виплати

В.

З дня внесення даних до Реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин

Г.

Лише після рішення суду про смерть

Який основний документ визначає норми харчування військовослужбовців Збройних Сил України?

А.

Статут внутрішньої служби

Б.

Постанова Кабінету Міністрів №426 Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, поліцейських, осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту

В.

Наказ командира частини

Г.

Закон про бюджет

У якому випадку військовослужбовець має право на отримання грошової компенсації замість речового майна?

А.

У разі звільнення в запас або відставку

Б.

Щомісяця замість видачі шкарпеток

В.

Якщо йому не подобається колір форми

Г.

Тільки під час перебування у відпустці

Який термін експлуатації (ношіння) встановлюється для літнього польового костюма в умовах бойових дій?

А.

До фактичного зношення (безстроково)

Б.

2 роки

В.

Рівно 6 місяців

Г.

1 місяць

Хто несе матеріальну відповідальність за втрату або псування виданого речового майна?

А.

Держава у будь-якому випадку

Б.

Завод-виробник форми

В.

Безпосередньо військовослужбовець, якому воно видане

Г.

Тільки командир взводу

Як здійснюється забезпечення майном військовослужбовців-жінок?

А.

За спеціальними нормами та потреби жінок

Б.

Жінкам видається лише парадна форма

В.

Вони отримують таку ж чоловічу форму, але менших розмірів

Г.

Жінки купують форму самостійно за власний кошт

Коли майно вважається власністю військовослужбовця і не підлягає поверненню?

А.

Бронежилет та каска

Б.

Зброя та боєприпаси

В.

Намети та спальні мішки

Г.

Майно особистого користування після завершення строку носіння

Хто має право на безоплатне харчування за рахунок держави?

А.

Військовослужбовці під час виконання бойових завдань

Б.

Всі громадяни України під час війни

В.

Тільки ті, хто служить у тилу частин

Г.

Лише вищий офіцерський склад (генерали)

Яка основна тривалість щорічної основної відпустки для військовослужбовців у мирний час при вислугі до 10 років?

А.

15 календарних днів

Б.

45 календарних днів

В.

24 календарні дні

Г.

30 календарних днів

Яка максимальна тривалість щорічної основної відпустки під час дії воєнного стану (згідно з останніми змінами)?

А.

10 днів

Б.

60 днів

В.

30 днів (частинами не більше 15 днів)

Г.

Відпустки повністю скасовані

Чи враховується час, необхідний для проїзду до місця проведення відпустки, в її загальну тривалість?

А.

Ні, додається час на проїзд (до 2 діб в один кінець)

Б.

Тільки якщо військовий подорожує літаком

В.

Так, дорога входить у кількість днів відпустки

Г.

Додається лише 12 годин

Яка відпустка надається військовослужбовцю у зв'язку з народженням дитини?

А.

Відпустка за сімейними обставинами (до 10 днів)

Б.

Творча відпустка

В.

Така відпустка не передбачена

Г.

Декретна відпустка на 3 роки одразу

Який документ є підставою для виїзду військовослужбовця у відпустку?

А.

Військовий квиток без додаткових відміток

Б.

Усний дозвіл сержанта

В.

Відпустковий квиток та наказ командира

Г.

Паспорт громадянина України

Що таке відпустка для лікування у зв'язку з хворобою?

А.

Відпустка за власний кошт

Б.

Прогул через погане самопочуття

В.

Відпустка, що надається на підставі висновку ВЛК

Г.

Санаторне лікування за рахунок волонтерів

За якої умови під час воєнного стану військовому може бути відмовлено у наданні відпустки?

А.

Якщо у військового є особисті конфлікти з командиром

Б.

Тільки у неділю та святкові дні

В.

У разі одночасної відсутності понад 30% чисельності підрозділу

Г.

Якщо військовий не має бойових нагород

У якому випадку військовослужбовець може бути відкликаний з відпустки?

А.

У разі оголошення мобілізації або введення воєнного/надзвичайного стану

Б.

Якщо командир сумно без підлеглого

В.

Тільки за власною ініціативою військового

Г.

Для проведення прибирання території 10.

Яка тривалість відпустки передбачена для військовослужбовців, звільнених з полону?

А.

Тільки 5 днів

Б.

14 днів

В.

Відпустка не надається, лише лікування

Г.

Додаткова відпустка тривалістю 90 днів

Який документ є основним для визначення ступеня придатності військовослужбовця до подальшої служби за станом здоров'я?

А.

Довідка від сімейного лікаря за місцем проживання

Б.

Рапорт командира підрозділу

В.

Санітарна книжка встановленого зразка

Г.

Постанова військово-лікарської комісії (ВЛК)

Хто має право на безоплатне санаторно-курортне лікування в закладах Міністерства оборони України?

А.

Військовослужбовці та члени їхніх сімей (за певних умов)

Б.

Всі громадяни України, які сплачують податки

В.

Тільки офіцери вищої ланки

Г.

Лише ті, хто отримав державні нагороди

Яка тривалість відпустки для лікування у зв'язку з хворобою може бути надана військовослужбовцю за висновком ВЛК?

А.

30 календарних днів з можливістю продовження

Б.

Не більше 3 днів

В.

Рівно 1 рік без перерв

Г.

Залежить від тривалості служби (вислуги)

Чи зберігається грошове забезпечення за військовослужбовцем під час його перебування на стаціонарному лікуванні в госпіталі?

А.

Зберігається лише за умови поранення в бою

Б.

Ні, виплати припиняються

В.

Виплачується лише 50% посадового окладу

Г.

Так, зберігається у повному обсязі

За який кошт здійснюється проїзд військовослужбовця до санаторно-курортного закладу на лікування після поранення?

А.

Виключно за власні кошти військового

Б.

Проїзд оплачується страховою компанією

В.

Безоплатно за рахунок Міністерства оборони України

Г.

За рахунок коштів місцевої громади

Який медичний огляд є обов'язковим для всіх військовослужбовців один раз на рік?

А.

Тест на поліграфі

Б.

Поглиблений медичний огляд (диспансеризація)

В.

Перевірка зору через кожну годину служби

Г.

Огляд лише за власним бажанням

Хто приймає рішення про направлення військовослужбовця на медичну реабілітацію?

А.

Сам військовослужбовець самостійно

Б.

Лікуючий лікар разом із ВЛК

В.

Родичі військовослужбовця

Г.

Голова сільської ради

Яка основна мета надання психологічної реабілітації військовослужбовцям після бойових дій?

А.

Підготовка до вступу в університет

Б.

Навчання новим видам зброї

В.

Перевірка лояльності до командування

Г.

Відновлення психічного стану

Чи має право військовослужбовець на отримання невідкладної медичної допомоги у цивільних закладах охорони здоров'я?

А.

Лише якщо у військового є приватна страховка

Б.

Так, але лише за умови попередньої оплати

В.

Так, у разі відсутності поблизу військових медичних закладів

Г.

Ні, це суворо заборонено

Яким чином держава забезпечує житлом військовослужбовців, які мають вислугу понад 20 років?

А.

Наданням земельної ділянки без права забудови

Б.

Наданням житла для постійного проживання або грошової компенсації

В.

Лише наданням пільгового кредиту

Г.

Тільки наданням кімнати в гуртожитку

Що таке службове жите приміщення'?

А.

Намет у польових умовах під час навчань

Б.

Житло, що надається на час проходження служби без права приватизації

В.

Готельний номер під час відрядження

Г.

Власний будинок військового, побудований за зарплату

Чи має право військовослужбовець на грошову компенсацію за піднайм (оренду) житла?

А.

Так, але лише для генеральського складу

Б.

Так, якщо військова частина не може забезпечити його службовим житлом

В.

Лише у разі перебування в зоні бойових дій

Г.

Ні, оренда – це особиста справа військового

Яка норма жилої площі встановлена на одну особу при наданні постійного житла?

А.

Не обмежена

Б.

5 квадратних метрів

В.

13,65 квадратних метрів

Г.

50 квадратних метрів

Що таке житлова черга (облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов)?

А.

Список тих, хто хоче поїхати у відпустку

Б.

Список осіб, за якими закріплено право на отримання житла у порядку пріоритетності

В.

Реєстр осіб, які мають власне житло

Г.

Черга в їдальні військової частини

Хто має право на позачергове отримання житла?

А.

Всі контрактники першого року служби

Б.

Особи з інвалідністю внаслідок війни та сім'ї загиблих захисників

В.

Військові, які мають найкращі результати зі стрільби

Г.

Ті, хто першим прийшов на службу зранку

Протягом якого терміну після звільнення в запас за станом здоров'я або віком військовий має право залишатися в черзі на житло?

А.

Право втрачається в день звільнення

Б.

Тільки 1 місяць

В.

До моменту фактичного отримання житла

Г.

До кінця поточного року

Чи може військовослужбовець отримати грошову компенсацію замість житла, якщо він стоїть у черзі?

А.

Лише якщо він служить у морському флоті

Б.

Так, за умови його згоди та наявності відповідних бюджетних коштів

В.

Так, але гроші можна витратити лише на ремонт

Г.

Ні, тільки готовими квартирами

Хто позбавляється права на перебування на квартирному обліку?

А.

Особи, які перейшли служити в іншу частину в тому ж гарнізоні

Б.

Особи, які надали неправдиві відомості про відсутність у них житла

В.

Ті, хто поїхав у відпустку за кордон

Г.

Військові, які отримали нове військове звання

Який обсяг грошового забезпечення зберігається за військовослужбовцем, захопленим у полон або заручником?

А.

Тільки базова ставка без бойових виплат

Б.

Повний обсяг (посадовий оклад, звання, надбавки та додаткові винагороди)

В.

Тільки 50% від посадового окладу

Г.

Виплати припиняються до моменту звільнення

Кому виплачується грошове забезпечення військовослужбовця, який зник безвісти або потрапив у полон?

А.

Командиру частини для потреб підрозділу

Б.

Членам сім'ї (дружині/чоловіку, дітям або батькам)

В.

Передається у волонтерські фонди

Г.

Залишається на особистому рахунку військового до його повернення

Яка пенсія призначається непрацездатним членам сім'ї у разі загибелі військовослужбовця?

А.

Пенсія за віком

Б.

Пенсія в разі втрати годувальника

В.

Виплата від Міжнародного Червоного Хреста

Г.

Допомога по безробіттю

У якому разі виплата грошового забезпечення полоненого може бути зупинена?

А.

Якщо сім'я виїхала за кордон

Б.

У разі добровільної здачі в полон, підтвердженої судом

В.

Якщо військовий не має бойових нагород

Г.

Якщо термін полону перевищив 6 місяців

Який основний закон України визначає правовий статус та пільги для учасників бойових дій?

А.

Закон «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

- Б.
Кримінальний кодекс України
- В.
Статут внутрішньої служби ЗСУ
- Г.
Закон «Про державну службу»

Яка мінімальна кількість днів безпосереднього виконання бойових завдань зазвичай необхідна для отримання статусу УБД під час воєнного стану (за загальним правилом)?

- А.
1 рік
- Б.
5 днів
- В.
180 днів
- Г.
30 календарних днів

Яку знижку на оплату житлово-комунальних послуг мають особи зі статусом УБД у межах встановлених норм?

- А.
50%
- Б.
25%
- В.
100%
- Г.
75%

Хто має право на отримання статусу УБД за сучасним законодавством України?

- А.
Тільки особи, які мають державні нагороди
- Б.
Лише кадрові офіцери ЗСУ
- В.
Військовослужбовці, добровольці та особи, що брали участь у заходах із захисту держави
- Г.
Цивільні особи, які працюють у тилу

Яка пільга передбачена для УБД щодо проїзду у міському пасажирському транспорті?

- А.
Пільга діє лише на один вид транспорту на вибір
- Б.

Безкоштовний проїзд лише у святкові дні

В.

Проїзд за півціни (знижка 50%)

Г.

Безкоштовний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту

Як часто УБД мають право на безкоштовне санаторно-курортне лікування?

А.

Один раз на 5 років

Б.

Лише після звільнення з військової служби

В.

Один раз на рік

Г.

Двічі на рік

Яка надбавка до пенсії встановлюється для учасників бойових дій (у відсотках від прожиткового мінімуму)?

А.

25%

Б.

100%

В.

10%

Г.

50%

Чи мають УБД право на першочергове отримання земельних ділянок?

А.

Лише після досягнення пенсійного віку

Б.

Тільки якщо вони проживають у сільській місцевості

В.

Ні, вони отримують землю на загальних підставах

Г.

Так, для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва

Яку пільгу мають УБД щодо надання щорічної відпустки?

А.

Використання відпустки у зручний для них час та право на додаткову відпустку

Б.

Лише право на відпустку взимку

В.

Право на відпустку тривалістю 60 днів

Г.

Ніяких додаткових пільг щодо відпусток не передбачено

Який орган зазвичай видає посвідчення учасника бойових дій для військовослужбовців ЗСУ?

А.

Комісія відповідного відомства (наприклад, Міноборони України)

Б.

Паспортний стіл

В.

Податкова інспекція

Г.

Місцева поліція

Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб.

Який основний нормативно-правовий акт регулює пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби в Україні?

А.

Закон «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»

Б.

Постанова про грошове забезпечення

В.

Закон «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»

Г.

Кодекс законів про працю

Яка мінімальна вислуга років (станом на сьогодні) необхідна військовослужбовцю для призначення пенсії за вислугу років при звільненні?

А.

15 календарних років

Б.

20 календарних років

В.

25 календарних років

Г.

30 календарних років

Який максимальний розмір пенсії за вислугу років (у відсотках від грошового забезпечення) встановлений законом?

А.

90%

Б.

70%

В.

100%

Г.
50%

У якому разі призначається пенсія в разі втрати годувальника сім'ям військовослужбовців?

А.
Лише за умови наявності 25-річної вислуги у загиблого

Б.
Тільки якщо військовий загинув безпосередньо в бою

В.
Якщо в сім'ї є лише повнолітні працездатні особи

Г.
Якщо годувальник загинув під час служби або помер протягом 3 місяців після звільнення

Що є підставою для перерахунку вже призначених військових пенсій?

А.
Отримання пенсіонером нової вищої освіти

Б.
Бажання самого пенсіонера

В.
Зміна сімейного стану пенсіонера

Г.
Підвищення грошового забезпечення чинним військовослужбовцям відповідних категорій

Яка пенсія призначається військовослужбовцю, якщо він став непрацездатним внаслідок поранення, отриманого при захисті Батьківщини?

А.
Пенсія по інвалідності

Б.
Виплата за почесне звання

В.
Соціальна допомога по безробіттю

Г.
Пенсія за віком

Чи враховується час перебування у полоні до вислуги років для призначення пенсії?

А.
Так, враховується у пільговому обчисленні (наприклад, 1 день за 3)

Б.
Враховується лише як 1 до 1

В.
Ні, цей час виключається зі стажу

Г.

Враховується тільки за умови отримання нагороди після звільнення

Який орган приймає рішення про призначення військових пенсій в Україні?

А.

ТЦК та СП

Б.

Міністерство оборони особисто

В.

Пенсійний фонд України

Г.

Районна державна адміністрація

Що таке змішаний стаж для призначення військової пенсії?

А.

Поєднання військової служби (не менше 12,5 років) та цивільного стажу

Б.

Робота на державній службі без військового звання

В.

Служба в українській та іноземній арміях

Г.

Служба одночасно у двох різних підрозділах

Чи може військовий пенсіонер отримувати пенсію, якщо він знову мобілізований під час війни?

А.

Пенсія зменшується вдвічі

Б.

Тільки якщо він служить безкоштовно

В.

Ні, пенсія скасовується на час служби

Г.

Так, виплата пенсії не припиняється

Хто є спеціальним суб'єктом військових кримінальних правопорушень згідно з Кримінальним кодексом України?

А.

Працівники Збройних Сил України, які працюють за трудовим договором.

Б.

Військовослужбовці ЗСУ, СБУ, НГУ, Держприкордонслужби, а також військовозобов'язані та резервісти під час зборів.

В.

Будь-яка особа, яка вчинила злочин на території військової частини.

Г.

Виключно кадрові офіцери Збройних Сил України.

Чим відрізняється дезертирство (ст. 408 КК) від самовільного залишення військової частини (ст. 407 КК)?

А.

Дезертирство обов'язково передбачає мету ухилитися від військової служби назавжди або на тривалий час.

Б.

Дезертирство – це відсутність понад 10 діб, а СЗЧ – до 3 діб.

В.

СЗЧ вважається злочином тільки в мирний час.

Г.

Дезертирство вчиняється лише офіцерами, а СЗЧ – солдатами.

Яке правопорушення полягає у відкритій відмові виконати наказ начальника, а також іншому умисному невиконанні наказу?

А.

Зловживання службовим становищем.

Б.

Опір начальникові (ст. 404 КК).

В.

Невиконання наказу (ст. 403 КК).

Г.

Непокора (ст. 402 КК).

Яка кваліфікуюча ознака суттєво обтяжує відповідальність за військові злочини (наприклад, за ст. 402-408 КК)?

А.

Використання цивільного одягу.

Б.

Вчинення злочину в нічний час.

В.

Попереднє вживання алкоголю.

Г.

Вчинення злочину в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці.=

Порушення яких правил виділено в окремий склад злочину, що стосується охорони державного кордону (ст. 419 КК)?

А.

Правил несення прикордонної служби.

Б.

Правил дорожнього руху на військовому транспорті.

В.

Правил поведження зі зброєю.

Г.

Правил митного контролю.

Що є обов'язковою умовою для притягнення до відповідальності за статтею 413 КК (Втрата військового майна)?

А.

Втрата сталася внаслідок порушення правил зберігання довіреного для службового користування майна.

Б.

Військовослужбовець мав намір продати це майно.

В.

Вартість майна не перевищує одного неоподаткованого мінімуму.

Г.

Майно мало бути знищене противником.

Яка стаття КК України передбачає відповідальність за насильство над підлеглим або перевищення влади?

А.

Стаття 405 (Погроза або насильство щодо начальника).

Б.

Стаття 424 (Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень).

В.

Стаття 406 (Порушення статутних правил взаємовідносин).

Г.

Стаття 402 (Непокора).

Умисне знищення або пошкодження військового майна (ст. 411 КК) відрізняється від втрати (ст. 413 КК) насамперед:

А.

Місцем вчинення.

Б.

Видом майна.

В.

Формою вини.=

Г.

Суб'єктом злочину.

Добровільна здача у полон через боягузтво або легкодухість є:

А.

Виправданою дією для збереження життя.

Б.

Адміністративним правопорушенням.

В.

Військовим кримінальним правопорушенням.

Г.

Дисциплінарною провиною.

Яка стаття карає за самовільне залишення поля бою під час бою або відмову під час бою діяти зброєю?

А.

Стаття 402 (Непокора).

Б.

Стаття 408 (Дезертирство).

В.

Стаття 407 (Самовільне залишення частини).

Г.

Стаття 429 (Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю).

Яка глава Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) спеціально присвячена військовим адміністративним правопорушенням?

А.

Глава 15.

Б.

Глава 21.

В.

Глава 13-А.

Г.

Глава 13-Б.

Відповідно до ст. 172-20 КУпАП, виконання обов'язків військової служби у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння тягне за собою відповідальність:

А.

Лише якщо це призвело до тяжких наслідків.

Б.

Накладення штрафу або арешт з утриманням на гауптвахті.

В.

Лише дисциплінарне стягнення від командира частини.

Г.

Позбавлення волі на строк до 3 років.

Самовільне залишення військової частини або місця служби (ст. 172-11 КУпАП) вважається адміністративним правопорушенням, якщо воно триває:

А.

Більше одного місяця.

Б.

До 10 діб (в умовах мирного часу) або за певних умов у бойовій обстановці, якщо немає ознак кримінального злочину.

В.

Не більше 3 годин.

Г.

Тільки якщо військовослужбовець покинув частину зі зброєю.

Яке правопорушення описує стаття 172-15 КУпАП?

- А.
Втрата військового майна.
- Б.
Порушення правил несення вартової служби.
- В.
Недбале ставлення до військової служби.
- Г.
Вживання алкоголю в частині.

Хто має право складати протоколи про військові адміністративні правопорушення?

- А.
Будь-який старший за званням військовослужбовець.
- Б.
Виключно поліція.
- В.
Командири військових частин та уповноважені особи Військової служби правопорядку
- Г.
Голови місцевих державних адміністрацій.

Яке стягнення є специфічним саме для військових адміністративних правопорушень і не застосовується до цивільних?

- А.
Арешт з утриманням на гауптвахті.
- Б.
Штраф.
- В.
Попередження.
- Г.
Громадські роботи.

Стаття 172-10 КУпАП передбачає відповідальність за:

- А.
Порушення правил поведження зі зброєю.
- Б.
Крадіжку продуктів харчування.
- В.
Запізнення зі звільнення.
- Г.
Відмову від виконання законних вимог командира.

Яка обставина згідно зі статтями Глави 13-Б КУпАП значно збільшує розмір штрафу або термін арешту?

- А.
Вчинення правопорушення в умовах особливого періоду.
- Б.
Вчинення правопорушення у вихідний день.
- В.
Якщо правопорушник має високе звання.
- Г.
Використання мобільного телефону під час вчинення.

Порушення правил несення бойового чергування (ст. 172-16 КУпАП) тягне відповідальність, якщо:

- А.
Військовий спав більше 4 годин.
- Б.
Тільки за умови повторного порушення протягом року.
- В.
Воно спричинило прорив кордону.
- Г.
Воно не спричинило тяжких наслідків, але порушило встановлений порядок.

Що є підставою для притягнення військовослужбовця до дисциплінарної відповідальності?

- А.
Вчинення дисциплінарного проступку – невиконання чи неналежне виконання військової дисципліни або обов'язків служби.
- Б.
Особиста неприязнь командира до підлеглого.
- В.
Будь-яка помилка під час виконання бойового завдання.
- Г.
Отримання незадовільної оцінки на навчаннях.

Який термін надається командирі для накладення дисциплінарного стягнення з дня, коли йому стало відомо про проступок?

- А.
Протягом року.
- Б.
Не пізніше ніж через місяць з дня виявлення проступку (за виключенням часу хвороби чи відпустки).
- В.
Не пізніше ніж через 10 діб.
- Г.
Тільки в день вчинення проступку.

Чи може командир накласти кілька дисциплінарних стягнень за один і той самий

проступок?

А.

Ні, за кожне правопорушення може бути накладено лише одне дисциплінарне стягнення.

Б.

Так, якщо проступок дуже важкий.

В.

Тільки якщо одне стягнення – догана, а інше – позачерговий наряд.

Г.

Так, якщо це наказав вищий штаб.

Хто має право скасувати дисциплінарне стягнення, якщо воно накладене безпідставно?

А.

Збори сержантів підрозділу.

Б.

Голова місцевої ради.

В.

Тільки сам командир, який його наклав.

Г.

Старший за підпорядкованістю командир або суд.

Яке найбільш суворе дисциплінарне стягнення передбачене для офіцерів?

А.

Догана.

Б.

Звільнення з військової служби за службовою невідповідністю.

В.

Позбавлення офіцерського звання.

Г.

Арешт на гауптвахті.

Чи звільняє накладення дисциплінарного стягнення від обов'язку відшкодувати завдану державі матеріальну шкоду?

А.

Тільки якщо шкода менша за грошове забезпечення.

Б.

Так, покарання вже відбуто.

В.

Тільки за рішенням офіцерських зборів.

Г.

Ні, накладення стягнення не звільняє від матеріальної відповідальності.

Протягом якого часу стягнення вважається чинним, якщо воно не було зняте достроково?

- А.
Довічно в особовій справі.
- Б.
До кінця року.
- В.
Один місяць.
- Г.
Один рік з дня накладення.

Як має діяти підлеглий, якщо він вважає накладене стягнення несправедливим?

- А.
Відмовитися виконувати наступні накази на знак протесту.
- Б.
Викликати командира на публічну дискусію перед строєм.
- В.
Оскаржити рішення командира у встановленому порядку (подати скаргу).
- Г.
Нічого не робити, оскільки командир завжди правий.

Коли дисциплінарне стягнення вступає в силу?

- А.
Після затвердження в Міністерстві оборони України.
- Б.
Тільки після підпису командира частини.
- В.
Через 10 днів після оголошення.
- Г.
Негайно після його оголошення військовослужбовцю.

Яка головна умова має бути дотримана для притягнення військовослужбовця до матеріальної відповідальності?

- А.
Наявність прямої дійсної шкоди, заподіяної внаслідок протиправної та винної поведінки.
- Б.
Тільки наявність усного розпорядження командира про стягнення.
- В.
Наявність кримінального вироку суду за фактом втрати майна.
- Г.
Будь-яка втрата майна незалежно від обставин.

У якому розмірі за загальним правилом несеться матеріальна відповідальність, якщо законом не встановлено інше (обмежена відповідальність)?

- А.
У розмірі заподіяної шкоди, але не більше п'яти прожиткових мінімумів.

Б.

У розмірі однієї місячної заробітної плати.

В.

У розмірі заподіяної шкоди, але не більше п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Г.

У розмірі заподіяної шкоди, але не більше п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати (або за рішенням суду).

У якому випадку військовослужбовець несе повну матеріальну відповідальність?

А.

У разі втрати майна через обстріл противника.

Б.

За знищення майна під час планових навчань через технічну несправність.

В.

За шкоду, завдану особою, яка перебувала у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

Г.

За шкоду, заподіяну внаслідок недбалого виконання службових обов'язків.

Протягом якого часу з дня виявлення шкоди має бути призначене службове розслідування?

А.

Протягом 10 днів.

Б.

Протягом 24 годин.

В.

На розсуд командира, але не пізніше місяця.

Г.

Не пізніше наступного дня.

Як розраховується сума збитку у разі викрадення або втрати зброї чи боєприпасів?

А.

Сума фіксується урядом і не змінюється.

Б.

За ринковими цінами на день виявлення шкоди, але з урахуванням спеціальних коефіцієнтів (якщо передбачено).

В.

За залишковою вартістю згідно з бухгалтерськими книгами.

Г.

У подвійному розмірі від закупівельної ціни 10-річної давнини.

Що з переліченого є обставиною, яка виключає матеріальну відповідальність?

А.

Дія непереборної сили або крайня необхідність.

- Б.
Відсутність грошей у військовослужбовця.
- В.
Наявність державних нагород.
- Г.
Вчинення проступку вперше.

Який граничний термін стягнення за наказом командира (без звернення до суду), якщо сума не перевищує лімітів?

- А.
Наказ має бути виданий не пізніше ніж через 15 днів після завершення розслідування.
- Б.
Протягом одного року.
- В.
Наказ видається автоматично в день розслідування.
- Г.
Тільки після звільнення військовослужбовця в запас.

Який максимальний відсоток може бути щомісячно відрахований з грошового забезпечення військового для погашення боргу?

- А.
До 20% (а у випадках, передбачених законом – до 50%).
- Б.
Не більше 5% за рішенням командира.
- В.
До 10%.
- Г.
Усе грошове забезпечення до повного погашення.

Хто несе матеріальну відповідальність у разі, якщо шкоду завдано командиром через видання незаконного наказу?

- А.
Командир, який видав такий наказ.
- Б.
Підлеглий, який виконав цей наказ.
- В.
Міністерство оборони України.
- Г.
Ніхто, це вважається військовим ризиком.

Який державний орган у складі ЗСУ безпосередньо відповідає за профілактику та припинення злочинів і правопорушень серед військовослужбовців?

- А.
Державне бюро розслідувань.
- Б.

Військова служба правопорядку.

В.

Служба безпеки України.

Г.

Національна поліція України.

На кого Статут внутрішньої служби покладає персональну відповідальність за стан дисципліни та запобігання правопорушенням у підрозділі?

А.

На найстаршого за віком солдата.

Б.

На представників громадських організацій.

В.

На батьків військовослужбовця.

Г.

На безпосередніх та прямих командирів (начальників).

Що є основним методом профілактики правопорушень згідно з Дисциплінарним статутом ЗСУ?

А.

Постійне залякування суворими термінами ув'язнення.

Б.

Встановлення тотального відеоспостереження у всіх приміщеннях.

В.

Виховання високих морально-психологічних якостей та створення умов, що виключають можливість порушень.

Г.

Скасування всіх відпусток та звільнень.

Який захід може бути застосований до військовослужбовця для припинення правопорушення, якщо інші заходи не подіяли?

А.

Переведення до іншого роду військ без згоди особи.

Б.

Публічне приниження перед строєм.

В.

Тимчасове затримання посадовими особами ВСП.

Г.

Позбавлення харчування на термін до 24 годин.

Яку роль у запобіганні корупційним правопорушенням відіграє декларування доходів військовими посадовими особами?

А.

Створення бази даних для рекламних агентств.

Б.

Це просто формальність, що не впливає на злочинність.

В.

Додатковий метод оподаткування подарунками.

Г.

Забезпечення прозорості статків та виявлення необґрунтованих активів.

Протягом якого часу командир зобов'язаний доповісти старшому начальнику про вчинений підлеглим злочин?

А.

Негайно.

Б.

Тільки якщо злочин став відомий цивільним особам.

В.

Після того, як винний визнає свою провину.

Г.

Протягом 10 робочих днів.

Який превентивний захід спрямований на боротьбу з наркоманією та алкоголізмом у військах?

А.

Випадкові вибіркові перевірки (тестування) на стан сп'яніння.

Б.

Заміна води в частині на енергетичні напої.

В.

Видача алкоголю як заохочення за гарну службу.

Г.

Повна заборона на вихід з казарми на 1 рік.

Що таке «правове виховання» військовослужбовців як метод запобігання порушенням?

А.

Примусове вивчення статей Кримінального кодексу.

Б.

Перегляд виключно бойовиків про поліцію.

В.

Читання газет раз на тиждень.

Г.

Формування поваги до закону, знання своїх прав та обов'язків, а також наслідків їх порушення.

Чи є участь у «анонімному анкетуванні» методом запобігання правопорушенням?

А.

Тільки для офіцерського складу.

Б.

Ні.

В.

Так, це дозволяє командуванню виявити приховані проблеми в колективі до того, як вони призведуть до злочину.

Г.

Тільки якщо анкети підписуються прізвищем.

У чому полягає принцип «невідворотності покарання» у воєнній сфері?

А.

У тому, що жодне вчинене правопорушення не залишиться непоміченим та без правової оцінки.

Б.

У призначенні покарання випадковим особам для устраху інших.

В.

У подвоєнні терміну ув'язнення щороку.

Г.

У тому, що кожного військового обов'язково притягнуть до відповідальності.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Становлення військового права в Україні.
2. Поняття, ознаки та предмет військового права.
3. Принципи, функції та методи військового права України.
4. Поняття військового законодавства України.
5. Військове право України як система військового законодавства, наука і навчальна дисципліна.
6. Поняття та види джерел військового права України.
7. Систематизація джерел військового права України.
8. Нормативно-правові акти як джерела військового права.
9. Військові накази як джерела військового права.
10. Реалізація військового права України.
11. Компоненти системи військового права України.
12. Підгалузі військового права.
13. Інститути військового права.
14. Субінститути військового права.
15. Перспективи розвитку військового права України.
16. Поняття, ознаки військових правовідносин.
17. Види військових правовідносин.
18. Структура військових правовідносин.
19. Зміст військових правовідносин.
20. Цінність військового права.
21. Правосвідомість військовослужбовців: поняття та її особливості.
22. Деформація правосвідомості військовослужбовців.
23. Функції правової культури військовослужбовців.
24. Правова культура військовослужбовців.
25. Правовий менталітет військовослужбовців.
26. Правове виховання військовослужбовців.

27. Загальна характеристика органів, які забезпечують захист державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності України.
28. Повноваження Ради національної безпеки та оборони у забезпеченні національної безпеки України.
29. Повноваження Міністерства оборони України у забезпеченні національної безпеки і оборони України.
30. Повноваження Міністерства внутрішніх справ України у забезпеченні національної безпеки України.
31. Повноваження Національної поліції України у забезпеченні національної безпеки України.
32. Повноваження Національної гвардії України у забезпеченні національної безпеки України.
33. Повноваження Державної прикордонної служби України у забезпеченні національної безпеки України.
34. Повноваження Державної служби з надзвичайних ситуацій України у забезпеченні національної безпеки України.
35. Повноваження Державної міграційної служби України у забезпеченні національної безпеки України.
36. Повноваження Служби безпеки України у забезпеченні державної безпеки України.
37. Роль розвідувальних органів України у захисті національних інтересів України від зовнішніх загроз.
38. Повноваження Управління державної охорони України.
39. Правове забезпечення безпеки державного кордону України.
40. Структура та повноваження Державної прикордонної служби України у забезпеченні національної безпеки України.
41. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України як складова сектору безпеки і оборони України.
42. Умови та порядок запровадження режиму надзвичайного стану.
43. Умови та порядок введення режиму воєнного стану.

44. Особливості запровадження спеціальних та обмежувальних заходів в умовах надзвичайного та воєнного стану.

45. Організаційно-правове забезпечення функціонування сектору безпеки і оборони (стратегічне планування в галузі безпеки і оборони, комплексний огляд сектору безпеки і оборони, оборонний огляд, огляд оборонно-промислового комплексу).

46. Правові засади військового обов'язку і проходження військової служби.

47. Військовий облік громадян.

48. Направлення для проходження базової військової підготовки, призов і прийняття на військову службу.

49. Підготовка громадян до військової служби.

50. Проходження військової служби.

51. Проходження служби у військовому резерві.

52. Виконання військового обов'язку в запасі.

53. Умови проходження альтернативної (невійськової) служби.

54. Права жінок на проходження військової служби.

55. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

56. Повноваження Верховної Ради України у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

57. Повноваження Президента України у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

58. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

59. Повноваження місцевих органів виконавчої влади у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

60. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

61. Обов'язки юридичних та фізичних осіб у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

62. Бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час.
63. Правовий статус військовослужбовців.
64. Правові гарантії військовослужбовців.
65. Особисті немайнові права військовослужбовців.
66. Право військовослужбовця на свободу пересування.
67. Грошове забезпечення військовослужбовців.
68. Право на отримання одноразової грошової допомоги у разі смерті, інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів.
69. Виплати військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану.
70. Речове та продовольче забезпечення військовослужбовців.
71. Право на відпустку військовослужбовців.
72. Медичне обслуговування та санаторно-курортне лікування військовослужбовців.
73. Забезпечення військовослужбовців жилими приміщеннями.
74. Правовий статус учасників бойових дій.
75. Пільги учасникам бойових дій щодо сплати податків та зборів.
76. Соціально-правовий захист осіб з інвалідністю внаслідок війни.
77. Соціальні гарантії полонених військовослужбовців.
78. Соціальні гарантії зниклих безвісти військовослужбовців.
79. Соціальні гарантії загиблих військовослужбовців.
80. Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб.
81. Розгляд судової практики у справах захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей.
82. Загальна характеристика військових правопорушень.
83. Поняття та види військових кримінальних правопорушень.

84. Судова практика щодо призначення покарання за військові кримінальні правопорушення, вчинені в умовах воєнного стану.
85. Розгляд кримінальних проваджень щодо військовослужбовців.
86. Особливості виконання призначених військовослужбовцям покарань.
87. Військові адміністративні правопорушення.
88. Дисциплінарна відповідальність військовослужбовців.
89. Матеріальна відповідальність військовослужбовців.
90. Запобігання окремим військовим кримінальним правопорушенням.
91. Правові засади протидії корупції у військовій сфері.
92. Правові засади військової правоохоронної діяльності.
93. Правове забезпечення інформаційної безпеки у воєнній сфері.
94. Розгляд судової практики притягнення до відповідальності військовослужбовців.
95. Загальні підстави застосування сили.
96. Право збройних конфліктів.
97. Захист цивільного населення під час збройних конфліктів.
98. Правила застосування сили.
99. Операції з підтримання миру та безпеки.
100. Правове забезпечення процесу прийняття рішень під час планування та ведення операцій.
101. Відповідальність за порушення права збройних конфліктів.
102. Міжнародний кримінальний суд.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Військове право: підручник/ за ред. І.М. Коропаткіна, І.М. Шопіної. К.: Алерта, 2019. 548 с.
2. Військові правопорушення: навчально-практичний посібник. Під заг. ред. Коропаткіна І. М. К.: ВД «Професіонал», 2022. 360 с.
3. Захист прав військовослужбовців та членів їх сімей: навч.-практ. посіб. За заг.ред. С. В. Петкова, Київ: Юрінком Інтер, 2024. 428 с.
4. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Воєнно-стратегічна безпека України: навч.посібн. К.: Університет «Україна», 2023. 220 с.
5. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Військове право України: цифрова держава та інформаційне суспільство знань: навч.посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 162 с.
6. Шопіна І. М. Основи військового права: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 476 с.

Допоміжні джерела

Нормативно-правові джерела

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://surl.li/wfvkyp>
2. Кодекс про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25 березня 1992 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
5. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22 жовтня 1993 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>
6. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20 грудня 1991 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>

7. Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин: Закон України від 12 липня 1991 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19#Text>
8. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 09 квітня 1992 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2262-12#Text>
9. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21 жовтня 1993 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>
10. Про затвердження Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2024 р. № 560 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2024-%D0%BF#Text>

Допоміжні джерела

1. Гарасимів Т., Білик П. Концептуальні виміри військового права як комплексної галузі права. *Вісник національного університету «Львівська політехніка». Серія: «Юридичні науки»*. № 1(33), 2022. С. 34-40. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/jul/28487/8.pdf>
2. Шопіна І.М. Розвиток військового права в Україні. *Інформація і право*. № 2(33), 2020. С. 13-18. URL: [452-Текст статті-718-1-10-20210129.pdf](#)
3. Фесенко О., Козакова І., Шнипко О. До питання про юридичну відповідальність за військові правопорушення. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. Том 2, № 74. 2022. С. 237-243. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/273700/269047>
4. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Національна безпека України: навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2020. 292 с.
5. Інформаційна безпека та кібербезпека держави: навчальний посібник. За заг.ред. М.М. Присяжнюка. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 224 с.
6. Шершенькова В. Розслідування самовільного залишення військової частини або місця служби та дезертирства (ст. ст. 407, 408 КК України). *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 7. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/128>

7. Шершенькова В. Розмежування складів злочинів, передбачених ст. 407 (самовільне залишення військової частини або місця військової служби) та ст. 408 (дезертирство) КК України. «*Russia-Ukraine War: Consequences for the World*»: матеріали V міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Дніпро, 30-31 січня 2025 р.), Дніпро, 2025. С. 265-266. URL: [Conference-Proceedings-January-30-31-2025-1.pdf](#)
8. Шершенькова В. Загальна характеристика розслідування військових кримінальних правопорушень. *Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час*: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 квітня 2025 р.) Одеса: 2025.
9. Шершенькова В. Класифікація військових кримінальних правопорушень: кримінально-правова та криміналістична. *Соціально-політична та правова система України в цифрову епоху: сучасні виклики*: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 22 квітня 2026 р.) Одеса: 2026. / заг. ред. С. Ківалова ; НУ «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2026. Т. 2. С. 33-35. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.32946>
10. Шершенькова В. Розслідування злочинів, передбачених ст. ст. 402, 403 Кримінального кодексу України (непокора і невиконання наказу). *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право*. 2026. № 2 (280). С. 287-298. URL: <https://sjlaw.pau.edu.ua/wp-content/uploads/2026/06/22.-Shershenkova-V.pdf>

Ресурси відкритого доступу

1. www.president.gov.ua – Президент України
2. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
3. www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини
4. www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
5. www.minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України
6. www.scourt.gov.ua – Верховний Суд
7. www.ccu.gov.ua – Конституційний Суд України
8. <https://www.gp.gov.ua> – Офіс Генерального прокурора
9. <https://surl.li/cxytj> – Єдиний державний реєстр судових рішень
10. www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень
11. <http://parlament.org.ua/> – Лабораторія законодавчих ініціатив
12. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського
13. <http://dspace.onua.edu.ua> – eNUOLAIR – депозитарій (архів) НУ ОЮА

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Вікторія Анатоліївна Шершенькова

ВІЙСЬКОВЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних і самостійних робіт

для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D8 Право

Електронне видання

В авторській редакції

Формат 60x84/16. Ум-друк. арк. 23
Видавець ПП «Фенікс»
(Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1044 від 17.09.02).
Україна, м. Одеса, 65009, вул. Зоопаркова, 25.
e-mail: fenix-izd@ukr.net